

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred ali v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 32 D, pol leta 16 D, četrt leta 8 D. Izven Jugoslavije 56 D. Naročnina se pošlje na upravnništvo Slov. Gospodarja v Mariboru, Koroška cesta 5. List se do pošilja do odpovedi. Naročnina se plačuje vnaprej. — Telefon interurban št. 113.

Posamezna številka stane 1-50 din.

Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Mariboru, Koroška cesta št. 5. Rokopisi se ne vračajo. Upravnništvo sprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Cene inseratov po dogovoru. Za večkratne oglase primeren popust. Nezaprete reklamacije so poštne.

Čekovni račun poštne urada Ljubljana 10.603, Telefon interurb. št. 113.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

18. številka

MARIBOR, dne 6. maja 1926

60 letnik

Težave v mednarodni politiki.

V soboto, 24. aprila t. l., je v Berlinu bila podpisana nemško-ruska pogodba, ki sicer ni prišla nena doma, pa je vendar svet iznenadila.

Ni prišla iznenada. Nemški zunanji minister dr. Stresemann je obvestil nekatere vlade, zlasti francosko in angleško, da namerava v smislu locarnske pogodbe in v duhu Zveze narodov z rusko sovjetsko vlado skleniti pogodbo za obrambo miru. Ko pa je ta pogodba bila sklenjena, od Stresemanna in ruskega poslanika v Berlinu Krestinskoga podpisana, od nemškega parlamentarnega odbora za zunanje zadeve potrjena in potem objavljena, je vendar vzbudila iznenadenje.

Izenadenje je povzročila ne toliko vsebina pogodbe, kolikor tej pogodbi priloženo tolmačilno pismo ministra Stresemanna berlinskemu ruskemu poslaniku.

Obseg pogodbe same je kratek. V štirih točkah izjavljata ruska in nemška vlada, da je podlaga za odnose med Nemčijo in Rusijo rapalska pogodba, ki je bila med nemško in rusko vlado sklenjena o Veliki noči 1922. Med obema vladama ostaja prijateljstvo ter se bodo vsa politična in gospodarska vprašanja, ki se tičejo obeh držav, reševala v sporazumu. Ako bi ena izmed obeh držav bila od tretje države napadena, bo druga država v tem sporu ostala nevtralna (se ne bo pridružila napadalcu). Ako bi tretje države napravile med seboj zvezo, da podvzamejo zoper eno izmed pogodbenic gospodarski ali finančni bojkot, se druga pogodbenica ne sme tej bojkotni zvezi priključiti.

Ko sta angleški zunanji minister Chamberlain in francoski ministrski predsednik Briand prečitala vsebino te pogodbe, sta izjavila, da ni vzroka za razburjenje. Pogodba je mirovnega značaja ter bo s tem doprinesla za trdnitev miru v vzhodnem delu Evrope.

Časopisje pa se ne more tako brzo pomiriti. — Poljsko časopisje povdarja, da je pogodba naperjena proti Poljski. V slučaju sovražnega vojnega napada Rusije na Poljsko bi ta ostala osamljena, ker bi Nemčija ne samo ostala nevtralna, marveč tudi ne bi tistim četam, ki bi jih Zveza narodov na podlagi 16. in 17. člena svojih pravil poslala Poljski kot svoji članici na pomoč, dovolila prehoda skozi Nemčijo.

Stvar še huje izgleda, ako se vzame v poštev tolmačilno Stresemannovo pismo. V tem pismu namreč povdarja nemški zunanji minister v imenu nemške vlade, da ima v slučaju krvavega spopada med Rusijo in drugo državo (recimo Poljsko) vprašanje, ali je Rusija krivični napadalec, rešiti Zveza narodov, pa samo s pritrjenjem Nemčije. Ako torej Nemčija sodi, da Rusija ni krivični napadalec, se more odtegniti obvezi, da bi v smislu čl. 16 in 17 pravil Zveze dovolila četam, ki bi jih Zveza poslala proti Rusiji, prehod skozi svoje ozemlje.

Džungla.

Roman iz afriških pragozdov.

Angleški spisal E. R. Burroughs. — Prevedel Paulus.

33

Nihče ni ugovarjal in sklenili so, da bodo jutri znosili na jadrnico vse, kar je bilo vredno hraniti.

Obiškali so še grob Claytonov ter se o mraku vrnili na krov.

Drugi dan so odločili za počitek.

Vse je šlo na suho. Kapitan se je s par mornarji podal na lov, da poskrbi s svežega mesa, kuhar in Barba sta se lotila priprav za obed, profesor Porter in gospod Filander sta nekaj časa postopala krog koč, nato pa izginila med drevjem, Ine, gospod Arnot in njegova soproga pa so »selili« Claytonovo in Trzanovo dedščino.

Iz gozda sem je donel vrišč in krič ptičev, v celih jatah so obletavali vrhove dreves in se kregali nad nemirnimi obiskom, na bližnjih drevesih so posedale majhne opice, žlobudrale in vpile, radovedno gledale počenjanje tujcev in se jezno zadirale na vsakega, ki jim je prišel preblizu, spodaj na obali je večasi počil strel, sicer pa so imeli potniki mir, nobene večje roparice ni bilo blizu.

Po obedu, ki so ga použili kar na prostem pred koč, so se spet razklopili. Mornarji so plegli v travo, lov je bil končan, dovolj so nastrelili, profesor Porter in Filander sta jadrno spet izginila v goščavi, Ine je nekaj

Spričo te težave časopisje po raznih državah postavlja vprašanje, ali sploh more biti Nemčija, ki se je tako daleč zavezala Rusiji, sprejeta v Zvezo narodov, kamoli postati stalni član velevažnega izvršilnega sveta Zveze. Tem težavam bi najlažje Rusija sama storila konec, ako bi, kakor se je javilo potom časopisja, slično pogodbo, kakor z Nemčijo, sklenila tudi s Poljsko in Francijo.

Še druge težave so zadnji čas se pojavile v mednarodni politiki, in te težave so povzročene vsled osvajalne politike Mussolinijeve. Vrhovni komandant fašizma in fašistsvske Italije bi rad italijansko nadoblast raztegnil čez nekatere pokrajine v Afriki in v Mali Aziji, kjer je ozemlje turške države. V to svrhu si je s posebno pogodbo zasigural pomoč Grčije in, kakor se poroča, tudi tajno pomoč Anglije. Angleška namreč ima dolgotrajen spor s Turčijo radi petrolejskih vrelcev v Mossulu. Ta spor je že bil predložen Zvezi narodov, ki je o njem prinesla odločitev, toda turški vladar Mustafa Kemal te odločitve ni hotel sprejeti, ker je bila protivna interesom Turčije. Sedaj pa, ko imajo Turki proti sebi Italijo in Grčijo, mislijo Angleži, da bi bil čas, malo odločnejše pritiskati na Turke, da popustijo v mossulskem vprašanju. Mustafa Kemal pa ima dobre živce. Ni se dal ugnati v kozji rog, marveč je odredil delno mobilizacijo turške vojske. Do krvavega razračunjanja, kakor upamo, ne bo prišlo, ker za Turčijo stoji ruski medved, ki še vedno ima močne tace.

Take težave se bodo vedno pojavljale na političnem obzorju človeštva, dokler ne bo vsepovsodi zmagala rešilna ideja mirovne poravnave vseh sporov na temelju pravice. Z zmago te ideje bo tudi Zveza narodov dobila ono notranjo organizacijo, ki ji bo omogočevala večje, splošnejše in trajnejše uspehe.

Pašič.

Ni osebe v Jugoslaviji, o kateri bi se toliko govorilo, kakor je Pašič, stari političar in voditelj radikalne stranke. In da bi se o njem še več govorilo, so izdali velike slikane knjige, ki ga proslavljajo. In da bi se samo o njem govorilo, se je sklenilo obhajati po vsej državi njegovo 80 letnico, čeprav je že 82 let ali 84 let ali 85 let star, ker sam ne ve natanko, koliko.

Pašič je posebne vrste politik. Njemu ne gre niti toliko za srbske koristi, niti za državne, njemu gre le za njegovo lastno, osebno politično moč. Pravilno bi ga nazvali, da je politični tiran, nasilnik. Za to svojo moč žrtvuje vse, žrtvuje svoje prijatelje, svojo stranko, kakor je govoril nekoč v Bjelini, celo monarhijo, državo, celo svojega edinega sina Radeta, samo, da ostane v svoji moči.

Radikalna stranka sama je proti temu političnem nasilniku, ki počenja tako nasilje tudi v stranki, vodila trajen, a tih in skrit boj, ki se je le tu in tam pokazal tudi v javnosti. Spominjamo se, kako je Stojan Protič nastopil proti Pašiču. A Pašič je bil še premočen, tako je Protič podlegel. Isto je znova poskusil Nastas Petro-

vič. Tudi njegov poizkus se je ponesrečil, čeprav sta Protič in Petrovič imela v stranki veliko pristašev. A ti pristaši so se bali iti za boritelji, bali Pašičeve moči.

Najnovejši boj radikalne stranke proti Pašiču je zavzel že veliko večji razmah. Vodi ga Ljuba Jovanovič. Pašič je hotel na isti kratek način Jovanoviča odžagati od radikalne stranke, kakor je Protiča in Petroviča, pa se mu ni posrečilo, prvokrat v njegovem življenju ni posrečilo. Zato je sklical glavni odbor stranke, kjer si je vedno le najzvestejše somišljenike oskrbel. Pa ni šlo gladko. Z enim glasom, s svojim glasom je odločil — izključitev Jovanoviča iz stranke. A Jovanovič je rekel, da je izključitev po pravilih radikalne stranke neveljavna in je ne sprejme, pač pa je zagrozil: Sedaj še le bo nastala pesem, in sicer velika in lepa pesem! —

Tako bo Pašič slabo obhajal svojo 80 letnico. Za našo državo je pa to dobro, ker nasilje, ki ga je Pašič vpeljal, presega že vse meje pravičnosti. Ker pa je on zase agitiral pri srbskih poslancih tudi z besedami: »Pa ovaj dr. Korošec, znate, koji je«, vemo, da je to dobro tudi za Slovenijo, če Pašič zgubi svojo moč. Mi pa tudi Slovencem rečemo: »Pa ovaj dr. Korošec, znate, koji je!« Zato zaupamo SLS., njenim poslancem, posebno njenemu voditelju.

Konec Samostojne kmetijske stranke.

Dne 25. aprila 1926 so neki ljudje svojo lastno stranko pokopali. To so samostojneži, ki so na svojem zboru v Ljubljani sklenili, da naj je konec »Samostojno kmetijske stranke«. In isti ljudje so isti dan ustanovili novo stranko, ki so ji dali ime: »Slovenska kmetijska stranka.« Torej SKS ostane še za naprej. To pa je, kar tudi hočemo povedati: preje SKS in zdaj SKS, in isti ljudje.

Kaj so bili samostojneži?

Vedno smo trdili, da so bili samostojneži le privsek demokratske Žerjavove stranke. Oni so to tajili, zatajili je pa tudi dr. Žerjav to svoje dete. Sedaj pa je dete bilo toliko samostojno, da ni očeta Žerjava nič več poslušalo in tako vedo vsi, da je bilo res, kar smo trdili. Samostojna stranka je bila od demokratov le za to ustanovljena, da je kmete razdvojila, oslabila. »Jutro« piše zdaj, da jo je v ta namen ustanovil in podpiral dr. Žerjav. Mi smo to pisali že pred leti, pa nam niso nekateri hoteli verjeti.

Kaj je Samostojna delala?

Pri prvem nastopu je Samostojna kmet. stranka dobila osem poslancev. Teh osem poslancev in demokratski poslanci so bili tisti Slovenci, ki so glasovali za sedanjo ustavo, za centralizem, ki so izdali vse zahteve slovenskega naroda. In če bi vsaj nekaj njihovih poslancev glasovalo proti, bi ne imeli centralistične ustave, ki je dobra le za Srbijo, ne pa tudi za Slovenijo. — Ko je napravila to prvo »delo«, ni po-

proti, počivala, jedla divje sadeže, si gledala v oči in se smejala, ker se nista razumela.

Tistikrat je prvič natančno videla neznanega junaka. Njegovo vitko, mišičasto postavo, njegov odkriti, pošteni obraz, njegove jasne, mirne, dobre oči —

Ali je bilo čudno, da se ji je tistikrat oglasilo srce, njej, ki se ji dotedaj še nikdar ni oglasilo —?

Vzljubila ga je. In prišel jo je iskat v Ameriko, ker je tudi on vzljubil njo —

Toda zagrešila je usoden pogrešek. Napačno, ozkosrčno ga je sodila, sebe in svojo vrednost pa pretirano in domišljavo precenjevala. Odklonila ga je —. Odklonila prav v trenutku, ko je v svoji plemenitosti in velikodušnosti njej na ljubo žrtvoval svojo bodočnost. Pa je mislila, da ni zanjo, ker je premalo plemenit, premalo velikodušen, da ni zanjo, ker je — divjak!

In nato je prišla kazen za njeno ošabno domišljavost. Izgubila ga je za vedno, izgubila pa tudi svoj mir in svojo srečo. Za vedno —

Njene misli so izzvenele v bridko, težko samoobtožbo. Sama si je kriva, da je nesrečna in da vse življenje ne bo več našla sreče. Sama pa je kriva tudi nesreče njemu, ki ji je bil najdražji —

Da bi vsaj krivico mogla popraviti —. Da bi vsaj še enkrat mogla govoriti z njim, vsaj toliko, da bi ga prosila odpuščanja za odurno žalitev. In da bi dobila odpuščanje —

tem ničesar delala, razen zgago med kmeti, da so se prepirali med seboj, Samostojna pa je imela dobiček od tega. Njeno zadnje delo je bilo enako škodljivo slovenskemu narodu, kot njeno prvo. Edini poslanec Samostojne kmetijske stranke Pucelj je glasoval za grozni proračun 13 milijard dinarjev. Slovenija bo po tem proračunu grozovito obremenjena, ne bo pa temu bremenu primerno niti desetine prejerala.

Zakaj je Samostojna tako delala?

Samostojna ni bila nikdar samostojna! Preje je bila odvisna od Žerjava, zdaj na koncu pa je bila odvisna od Radiča. Delala je najprej to, kar je rekel Žerjav, zdaj pa to, kar je rekel Radič. Kar pa je rekel slovenski kmet, tega ni delala nikoli. Slovenski kmet ji je dal najprej besedo, naj govori zanj. Stranka je imela osem poslancev. Ker niso govorili in delali za kmeta, jim je ta besedo vzel. Ostal je samo še Pucelj. Ta pa je vedel, da bo še on besedo izgubil, da ne bo več kot poslanec Samostojne kmet. stranke izvoljen. Zato hitro to falirano ime proč, pa — novo sem!

Nova maska — stari ljudje.

Ali bodo ti »prijatelji« našega kmeta pod novo masko »Slovenske kmetijske stranke« kaj drugačni? Ne! Volk ostane volk, čeprav se je oblekel v ovčjo obleko. In ti ljudje ostanejo isti kot so bili, njihovo delo bo isto, kakor do zdaj, da razdvajajo vrste slovenskega kmeta, pri tem pa delajo za centralizem in za velike proračune, 13 in še več milijard dinarjev velike. Preje so nas spravljali le pod Srbe, tja so nas s svojimi glasovi za centralistično ustavo spravili. Zdaj nas hočejo spraviti še pod Hrvate, ker so se zvezali z Radičem na politično življenje in na politično smrt. Naj se zvežejo z njim na politično smrt!

Slovenski kmet gleda,

kako ga hočejo nekdanji samostojneži znova prevartiti. Nič več se ne bo dal. Slovenski kmet ne gre dvakrat na led tem političnim »licam«, ki so zakrivali svojo nesamostojnost s tem, da so se imenovali samostojne in hočejo zdaj zakriti svojo »hrvaško« odvisnost s tem, da se imenuje »Slovenska kmetijska stranka«. Slovenskemu kmetu je dovolj tega sramotnega slepomišljenja in zato bo slovenski kmet s temi ljudmi, čeprav so se skrili pod novo marelo, končno popolnoma obračunal.

Naš obračun.

Naš obračun je velik. Kdo naj pregleda škodo, ki nam jo je povzročila centralistična ustava? Kdo naj prešteje one kmetije, ki se bližajo vsled novega proračuna — polomu? Skoro vsak kmet se na tihem boji, kaj bo, kaj bo z njegovim gospodarstvom zavoljo te nove obremenitve po velikem proračunu. Vsa ta bremena slovenskega kmeta — so dolgovi, ki jih je povzročila rajna Samostojna. Proti tem nima pokazati prav ničesar. In tako je sklenil slovenski naš kmet: Prav tako, da je te Samostojne enkrat za vselej konec. A za naprej bomo preprečili take nove prevare.

Na delo!

Po naših vaseh je treba iti na delo. S tisoči in tisoči izvodi »Domovine« se skušajo razdvajati sklenje ne vrste slovenskega kmeta. Zopet od druge strani, a v istem, hoče »Kmetijski list« doseči med slovenskimi kmeti razdor. Ker Žerjavov lim in z njim namazana »Domovina« ne vlovijo več slovenskega kmeta, misli g. Pucelj, da se ga bo dalo vloviti kakor neumno muho na Radičev lim! Kaj še! Slovenski kmet bo zavrnil te največje škodljivce svojih koristi, pa naj pridejo sami govorit med njega, ali pa mu zastoj pošiljajo svoje liste.

Mirna bi bila, in če bi ga potem tudi nikdar več ne videla. Saj ga ni bila vredna, ona sebična, domišljjava, ošabna, on pa plemenit, velikodušen, nesebičen —.

Ampak — saj ni bilo mogoče —!

Kar je bilo storjeno, se ni dalo več popraviti. Le pokora ji je še ostala —. Pokora do smrti —.

Kako dolgo je sedela in mislila svoje tožne misli, sama ni vedela.

Zbudilo jo je čudno šuštenje v goščavi.

Pogledala je krivšku. Slonce je bilo že globoko v popoldnevu, jata ptičev je kriče krožila nad drevjem. Sicer pa je bilo vse mirno.

Pa odkod to čudno šuštenje —?

Obrnila se je.

Izprva sama ni vedela, kaj je pravzaprav tisto tamle, kakih pet korakov od nje, napol v goščavi, napol obsevano od poznega solnca.

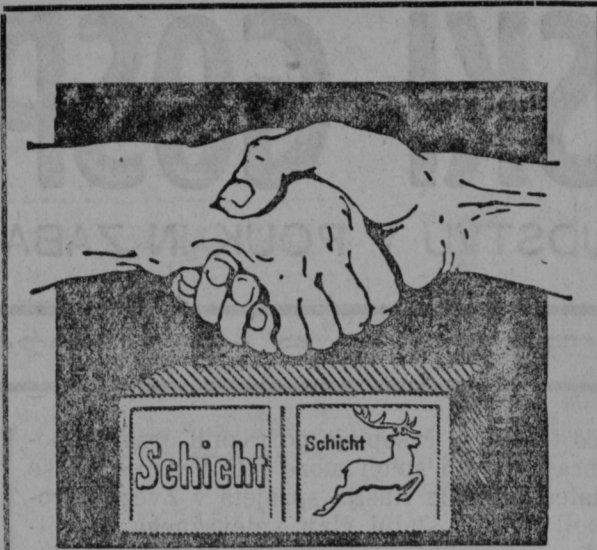
Rumeno je bilo, sključeno je ležalo ob tleh in dvoje zlobnih mačjih oči je žarelo vanjo.

Par sekund sta se nepremično gledala, Ine in pošast.

Nato pa se je Ine zavedla —.

Tisto tamle je bil lev —. Na skok se je pripravljala, sedaj bo planil —.

Nič ni kriknila, srce ji je zastalo, kolena so se ji zašibila. »Trzan —!« ta je bila njena zadnja misel. Zakrila si je obraz in se nezavestna zgrudila.

Nerazdružna sta Jelen in Schicht,

znaka edino pravega Schichtovega mila.
Jedro in jamstvo čistosti in izbornosti.
Varuha perila in rok.
Sovražnika truda in muke.

Ne verujte nikomur, da je drugo milo „prav tako dobro“! Ostanite pri tem, kar se je skozi 77 let izkazalo za najboljšo.

Pa tako delo je le enostransko. Ni dovolj, da se slovenski kmet teh »prijateljev« obrani, treba mu je pravih, zvestih prijateljev, ki se ne izpreminjajo kakor aprilovo vreme. Taki zvesti prijatelji pa so našemu kmetu naša Slovenska Ljudska Stranka, njegovi poslanci in njeni listi. Delo za kmeta samega je, če delamo za moč svoje stranke, za razširjenje strankinega časopisja. In da se bo javno pokazalo, kako slovenski kmet odklanja novo politično prevaro, naj se zgovori to-le: V vsako kmetijsko hišo spravimo »Slovenskega Gospodarja«, ki je 60 let vedno enako zvest slovenskemu kmetu, ki ga bo tudi zdaj vodil v boljšo bodočnost! To je naš prvi odgovor, drugi pa še pridejo ob svojem času!

Prijateljem dr. Ant. Medveda.

Več kot eno leto je preteklo, odkar nas je zapustil ljubitelj našega naroda, naš prijatelj in vzgojitelj prof. dr. Anton Medved.

Vsak, ki je poznal pokojnikovo blago srce in darežljivo roko, bo rad verjel, da mu iz skromne zapuščine ni bilo mogoče postaviti nagrobnega spomenika, kakoršnega si zasluži. »Čemu mi na grob kamenit spomenik?« tako je pač rajni mislil sam o sebi.

Zato pa je častna dolžnost vseh, ki smo in ki ste poznali dr. Medvedovo osebo in njegovo vsestransko, nesebično delo, da svojemu učitelju in vzgojitelju,

Ob istem času sta se pol ure niže v džungli sprla profesor Porter in gospod Filander.

Brskajoč po zemlji je namreč zagledal profesor Porter kost. Koj je planil nanjo, jo ogledoval najprvo skozi očala, potem pa si je pomaknil očala na čelo in jo ogledoval še brez njih, momljal svoj »Jako značilno —!«, ščipal kost z nohtom, jo povohal, nato pa jo pomolil Filandru.

»Tale človek je živel pred najmanj dvatisoč leti!« je dejal slovesno. »Prvovrstna kost! Podaril jo bom zgodovinskemu muzeju v Belimori.«

Tudi gospod Filander si je kost ogledal, popraskal po njej z nohtom, jo povohal, se namuznil, pa vključ temu spoštljivo dejal:

»Dovolite, gospod profesor, da vam ugo —.«

Gospod profesor se je upravičeno raztogotil.

»Kaj —? Vi se drznete ugovarjati znanstveni sodbi vseučiliškega profesorja —? To je razžaljenje, hudo razžaljenje! Predložil bom zadevo koj danes vseučiliškemu profesorskemu zboru in pred njim se boste zagovarjali!«

»Dovolite, gospod profesor! Saj vas nisem hotel žaliti! Niti pravzaprav ugovarjati nisem mislil. Vsaj glede starosti ne. Reči sem le hotel, da tale kost ni človeška, ampak da je živalska.«

Gospod profesor je hotel nekaj odgovoriti, pa vzelo mu je besedo. Z odprtimi usti in širokimi očmi je buljil

prijatelju in odličnemu kulturnemu delavcu postavimo dostojen spomenik, ki naj bo živa priča naše in narodove hvaležnosti do nepozabnega zaslužnika.

Podpisani odbor se obrača na vse prijatelje pok. dr. Antona Medveda s prošnjo, da prispevajo za njegov nagrobni spomenik. Prispevki se naj pošiljajo po razposlanih položnicah ali pa naravnost na naslov kanonik Franc Moravec, Maribor.

Odbor:

Dr. Vekoslav K u k o v e c, minister v p. — Dr. Josip L e s k o v a r, župan mesta Maribor. — Franc M o r a v e c, kanonik. — Monsignor Janez K. V r e ž e, profesor. — Asozjij R e z m a n, profesor.

Javna zahvala Radiću.

Slovenski vinogradniki smo dolžni, da se Radiću in njegovi vladi kar najtopleje zahvalimo za njegovo »kmetijsko delo« v vladi. Kajti on nam je oskrbel, da bomo morali letos modro galico za 1.32 D pri kg dražje plačevati kot bi jo sicer, ker toliko znaša nova carina na galico. In za to carino je glasoval Radič in Kelemina in Pucelj, sami prijatelji — vinogradnikov. Naša dolžnost je, da se jim za to javno »delo« za kmeta vinogradnika tudi javno zahvalimo. Naša javna zahvala bo pa v tem, da ne bomo nikdar več poslušali Radičevih agentov, ki hoče nas enako za nos vleči kot Hrvate. In da se bo ta »zahvala« res poznala, bo vsak vinogradnik naročil »Slov. Gospodarja«, glasilo Slovenske ljudske stranke, ki edina stoji na braniku pravice in koristi slovenskega kmeta.

Kaj je novega?

Duhovniške spremembe. Gospod Jurij Mihael Pribožič, duhovnik za kaplana pri Sv. Tomažu pri Ormožu; gospod Jožef Hauko, kaplan v Murški Soboti za kaplana v Beltince; gospod Ivan Greif, kaplan v Turnišču ostane istotam.

Blagoslovitev treh novih zvonov. Pri križni kapei v Hočah bodo blagoslovljeni prihodnjo nedeljo, ob 9. uri tri novi, bronasti zvonovi. K tej cerkveni slovesnosti se vljudno vabljeni domačini in sosedji.

Novice od Sp. Sv. Kungote. Na belo nedeljo se je zbralo na našem griču ljudi kakor že gotovo dolgo ne. Blagoslovila sta se namreč dva nova zvana. Še isti dan se je zvonilo Temerlovi hčerki, naslednji dan pa bivšemu okrajnemu ekonomu Alojziju Matjašiču, ki je tri leta potrpežljivo prenašal svojo bolezen. Naj počiva v miru!

Hiralnica v Muretincih. Preteklo soboto, dne 24. aprila t. l. se je v Muretincih oglasila komisija agrarnega ministrstva, na čelu ji gospod inšpektor agrarnega ministrstva iz Beograda, dr. Tašner. — Ogledali so si grad ter zemljišče. Ta ogled je bil informativnega značaja, vendar s tem uspehom, da se je ugotovila potreba hiralnice ter ugodnost vseh pogojev za uresničenje hiralnične akcije v doglednem času. — Pri zadnjem obnemu zboru je pa hiralnično društvo razširilo svoj namen v toliko, da se bode ustanovila poleg hiralnice tudi sirotišnica za občinske sirote.

v tajnika, gledal kost pa spet gospoda Filandra, končno pa je vendarle prišel do sape.

»Ni — človeška, ampak — živalska?« je začel. »Jako značilno —! Zelo značilno —! Gospod Filander, vi torej ne poznate človeške kosti od živalske —? Gospod, mojega potrpljenja je konec! Vaše ugovarjanje sem še prenašal, vaših neumnosti pa ne morem več! Nočem več! Kaj bi rekli moji vseučiliški tovariši, če bi zvedeli, da imam tajnika, ki niti človeške kosti od živalske ne zna ločiti!

Gospod Filander, s tem trenutkom vas odpuščam iz službe! Še danes poberite svoje reči pa pojdite! Takega človeka ne maram pod streho! Z Bogom!«

Mirno je govoril, užaljen ponos je donel iz njegovih besed. Obrnil se je, pomahal s kostjo prezirljivo po zraku in dostojanstveno odkorakal po gozdu. Seve v čisto napačno smer.

»Gospod profesor!« je klical za njim odstavljeno tajnik. »Gospod profesor, dovolite —! Niste na pravi poti! Tod morate, če hočete h kočil!«

Gospod profesor se je jezno obrnil.

»Vaše mnenje zame ni prav nič merodajno! Obdržite ga zase!«

In izgubil je med drevjem.

Gospod Filander je majal z glavo, nekaj časa stal in omahoval, pa stopil za njim.

»Velik križ je s starim gospodom!« je mrmral. »Toda obljubil sem Ini, da bom čuval nad njim —.«

Dragoceno darilo za vse

Ljudi nam daje mati zemlja v zdravnih zeliščih, katere rodi v naš blagor. Iz takih koristnih zelišč je sestavljeno že 27 let priljubljeno domače sredstvo: Fellerjev blagočiščič »Elsafluja«. Kakor že v času naših dedov, tako se

hvali tudi sedaj kot zanesljiv ublažitelj bolečin pri reumatizmu, v križu, trganju v udih in glavi ter pri zobobolu. Odlično služi pri utrujenosti in onemoglosti, krepi in osvežuje mišičevje in živce, ter kljubuje hladnemu zraku. Pomešan z vodo je prijeten za grgranje, za vrat in za grlo. Izvrsten kosmetikum. Odnotrój in odzúnaj je močnejši in večjega delovanja kot francosko žganje. 6 dvojnatih ali 2

veliki specialni steklenici za 63 din., 12 dvojnatih ali 4 specialne steklenice za 99 din., 36 dvojnatih ali 12 specialnih steklenic za 250 din., že ob enem z zabojem in poštino razpošilja po povzetju lekarnar Eugen V. Feller v Stubici Donji, Elsatrg 341, Hrvatska. — Poedine steklenice »Elsafluja« se dobijo v lekarnah in sorodnih trgovinah za reducirano ceno 9 dinarjev.

Poroka. V soboto, dne 1. maja sta se poročila v cerkvi sv. Magdalene v Mariboru gospodič. Rozika Novak, uslužbenka Cirilove tiskarne z gospodom Maksom Krajnc, uslužbencem Materijalnega skladišča na koroškem kolodvoru. Vrlemu paru naše čestitke!

Požari. Minulo nedeljo je pričelo goret v viničariji posestnika Pözlza na Košakih pri Mariboru. Ne ve se še, kako je ogenj nastal. Pogorela je viničarija in hlev, dočim je ostalo poleg stoječe gospodarsko poslopje nepoškodovano, za kar gre hvala mariborski požarni brambi, ki je prihitela gasit z avtoturbinsko brizgalno. — V pondeljek zvečer pa je nastal ogenj na Pragarskem v gostilni tik kolodvora. Pogorela je streha. Na pomoč so prihiteli gasilci iz okolice, ki bi pa težko uspeli, da ni prišla požarna bramba iz Maribora, ki razpolaga z najmodernejšim gasilskim aparatom. V nevarnosti je bilo železniško skladišče.

Uboj v pijanosti. V Radvanju pri Mariboru se je dne 1. maja zgodil žalosten slučaj pretepa med delavci, ki so praznovali 1. maj v gostilni. Med dvema družbama je nastal radi neke žaljive besede prepir, ki se je zunaj gostilne izpremenil v pretep. Neki Rombacher je sunil pri tem delavca Zorinca z nožem v vrat, ter mu prerezal vratno žilo. Ranjeni Zorinc se je še privlekel do doma, kjer se je zgrudil v kuhinji. Prepeljali so ga sicer takoj v bolnico, toda kmalu je umrl radi izkrvavitve.

Mlado tatico je prijavil sodnji posestnik Doško iz Kamnice pri Mariboru. Opazil je, da mu njegova rejenka, katero je pred 14 leti vzela za svojo, izmika denar. Pred par dnevi mu je ukradla 1500 D ter jih kmalu zapravila. Za tatvine bo dobila plačilo pri sodnji.

Podružnica Udruženja vojnih invalidov v Mariboru naznanja vsem članom podružnice, da so od 1. maja 1926 naprej uradne ure vsako sredo, soboto, nedeljo in praznikih od 9. do 11. ure dopoldne, Rotovski trg 6 I.

Dvomesecni večerni tečaj za šivanje oblek priredi mariborsko slovensko žensko društvo, ako se prikladi dovolj udeleženk. Prijave sprejema do 8. t. m. ga. Zlata Brišnik.

Razni smrtni slučaji pri Sv. Lovrencu na Pohorju. Nezdravi marčev in aprilov zrak nam je spravil pod grudo več starih in krepkih korenin. Najstarejši mož v župniji, 98 letni Blaž Petrič, ki je rad pripovedoval, da je smrt pozabila nanj, jo je slednjič le srečal ter jo utrujen in opešan od teže let z veseljem objel. — Hitro in nenadoma nas je zapustila posestnica v trgu, vrla pohorska žena Marija Ladinekova, mati ugledne familije Lakožičeve. Škoda žene, ki je rada podpirala cerkev in siromake, a največkrat tako, da levica ni vedela, kaj je desnica dala. Na velikonočno soboto jo je velika množica ljudstva spremlila na kraj počitka. Pogreb je vodil g. dr. Jehart, ki je pokojnici spregovoril ob grobu prisrčne besede v slovo. Med govorom se je zgodilo nekaj, kar je napravilo na vse navzoče silno mučen vtis. Neprijetni dogodek jasno razodeva, da se nekateri ljudje še vedno niso otresli tiste pretirane nemško nacionalne zagrizenosti in prenapetosti, podedovane iz bivše Avstrije. Gorje našemu človeku na Koroškem ali v Italiji, ki bi si kaj takega drznil na javnem prostoru in vpriči mnogobrojne množice. Ubili bi ga na licu mesta. — Na Studencu pri Ljubljani je zatisnila svoje trudne oči Pušnikova mati. Otroci bi radi imeli mater doma in so jo z velikimi stroški dali prepeljati v

domači kraj, kjer so ji preskrbeli prelep pogreb. — Težek udarec je zadel Hudejevo hišo pri Sv. Ignaciju na Rudečem bregu. Umrla je mlada gospodinja Antonija, mati štirih drobnih otročičev. Pretresljivo je bilo ihtenje mnogoštevilnih pogrebcev, domačih, sorodnikov in drugih, ko so mlado ženo polagali v prerani grob. A Bog je tako hotel, je povdarjal govornik ob grobu.

Smrt ugledega slovenjegoriškega moža. V Svečini je umrl 78 let star posestnik g. Anton Dobaj. Rajni je bil dobro znan po Mariboru in celin Slov. goricah. Skozi leta in leta je kupoval po Slov. goricah teta in jih prodajal raznim mariborskim mesarjem. Imel je lep dom pri Sv. Juriju ob Pesnici, odkoder se je preselil pred leti v Svečino, kjer je hotel v miru preživeti starost. Dobaj je bil stara slovenska korenina, ki je stal vedno trdno in zvesto v taboru SLS. V njegovih goricah so se radi zbirali voditelji slovenskega naroda in se čudili duševni prožnosti starega Dobaja. Bil je celo življenje krepkega zdravja, šele pred par meseci je začel tožiti o bolečinah v želodcu. Moral je v bolnico v Graz, kjer je bil pred nekaj dnevi operiran, a bilo je že prepozno. Pogreb se je vršil v pondeljek ob veliki udeležbi Svečincanov in vseh, ki so ga spoštovali in cenili kot poštenega in delavnega moža. Ob grobu se je poslovil od njega njegov dolgoletni prijatelj gospod poslanec Franjo Žebot. Ostani mu ohranjen v Slov. goricah časten spomin!

Veličastna slovesnost se je vršila pri Gor. Sv. Kungoti. Blagosloveli smo slovesno javen križ na posestvu Karola Žižek na Kozjaku. Domači župnik je v družbi preč. p. Hijacinta in župnika iz Sv. Sv. Kungote preč. g. Vincenca Kraner slovesno blagoslovil javni križ. Nabralo se je veliko ljudi tudi iz sosednjih župnij. Prav je tako, da se taki križi postavljajo po naših krajih, ki naj bodo živi kažipot proti nebeški domovini. Ob tej priliki se je pri gostoljubni mizi nabralo 85 D za katoliško prosvetno društvo. Bog plačaj vsem darovalcem. Pošteni, vzorni, krščanski hiši Žižkovi, ki je svoje versko prepričanje na zunaj tako slovesno izpovedala s postavitvijo tega križa, pa iz srca čestitamo in le želimo, naj bi lepa slovesnost našla v kratkem odziv kje drugje v naši župniji. — Vera nam tako peša in zato je silno potrebno, da se s postavljanjem takih križev močno pospešuje versko življenje. — Katoliško prosvetno društvo pri Gor. Sv. Kungoti prosi vso slovensko javnost, naj blagovolji prispevati z blagohotnimi milodari k uresničenju naše srčne želje, da si zamoremo še letos predelati cerkveno hišo v Društveni dom. Na meji smo, kjer je treba dobro stražiti, ter narodno zavest močno okrepiti. Uslišite nas, in podprite nas! Tisti, ki vam je Bog dal premoženja, dajte, darujte prosvetnemu društvu. Bogato se vam bomo oddolžili, ker Gor. Sv. Kungota mora postati mogočna postojanka v verskem in narodnem oziru.

Robnikova blamaža pri Gor. Sv. Kungoti. Dne 2. maja je Robnik iz Maribora zbobnal kungovške s. demokrate pri krčmarju Fr. Gamser, baje tajni shod, katerega pa so se tudi udeležili vrli junaki in možje. To so tisti blaženi demokrati, ki so za velike davke! Kako more Robnik tako čudno misliti, da so naši ljudje tako zabiti, posebno oni iz kat. prosvetnega društva, da bodo takim sleparijam še verjeli. Robnik je besedičil o ljubljanskem škofu. Ljudstvo spregle-

duje in vidi, kje so prijatelji kmeta. Kateremu so še davki premali, naj potegne z Robnikom in njegovimi pomagači. Učitelj Robnik pa naj pusti Gor. Sv. Kungoto pri miru, in naj se peča s svojo službo. Ne usiljujte se nam, ker vaše nauke obsojamo!

Poštni in brzojavni uslužbenci v Ptujju priredijo v nedeljo, 9. t. m. na Florjanskem trgu dobrodelno tombolo v prid bolnim članom, vdovam in sirotam.

V Cvetkoveih je umrl in bil pokopan pri Sv. Lenartu pri Veliki Nedelji komaj 30 let stari posestniški sin Alojzij Ozmec. Blagopokojni je bil daleč na okrog znan in zelo priljubljen.

Prva toča v Halozah je padala pretekli četrtek. V nekaterih krajih je napravila precej škode na cvetočem sadnem drevju in prvih poganjkah v vinogradih.

Radičev shod v Celju. Preteklo nedeljo je obiskal našo lepo savinjsko prestolico gospod Radič iz Hrvatske. Mesto Celje mu je gotovo ugajalo, saj ne manjka tukaj dobre pijače. Druga vprašanje je, ali so se mu dopadli tudi Celjani, ki se niso zmenili za njega. Ne spleča se opisovati zborovanja, ki ga je imel ob tej priliki v Narodnem domu, ker so udeleženci, kar jih je bilo, zanimali le za njegovo osebo, ne pa za njegov govor. Od blizu so si hoteli ogledati človeka, ki je speljal na led hrvatske seljake in sedaj bi pa še rad slovenske. Pa v Celju se je mož lahko prepričal, da smo Slovenci drugi ljudje, kakor njegovi seljaki.

Strela jo je ubila. Frančiška Podkrajšek iz Dramelj pri Celju je bežala pred bližajočo se nevihto s polja proti domu. Na vrhu domačega hriba je udarila v deklico strela in obežala je mrtva. Našli so jo šele za tem, ko je ponehala nevihta.

Nov zdravnik v Laškem. V bivšo Webrovo hišo, nasproti g. Elsbacherju se je naselil zdravnik gosp. dr. Ivan Lovšin in ordinira vsak dan. Mož je bil dalje časa zdravnik med vojno v Rusiji, v naši država pa več let v bolnici v Ljubljani in je bogat na zdravniški praksi, kar se je naše občinstvo že samo prepričalo. Ker je na zdravniški praksi bogat, pri ordinacijskih takсах pa skromen, ga našemu občinstvu v upotrebah toplo priporočamo!

Zgodnji čebelni roj. Stari čebelar Matevž Sotošek v Mrčnem selu pri Koprivnici je imel v svojem čebelnjaku 29. aprila t. l. prvi roj.

Delavski štrajk na Angleškem. Največji štrajk, kar jih pomni zgodovina, se je začel dne 2. maja tega leta na Angleškem. Rudarji so zahtevali od lastnikov premogovnikov, da se plače ne smejo znižati, ampak morajo ostati take kot so bile doslej, ker se tudi cene premogu niso znižale. Ker se niso mogli pobotati, so rudarji stopili v štrajk. Da pa tudi drugi delavci pokažejo svojo sočustvovanje z rudarji, so sklenili stopiti z njimi v štrajk in tako podpirati njihove zahteve. Nič ne gredo na delo ne železničarij, ne tovarniški delavci, ne staveci v tiskarna. Samo za prevažanje živeža in za izdajo listov je dovoljeno delo, vse drugo stoji. Kolikor se more takoj ob začetku dognati, štrajka 5 milijonov ljudi. Vlada je dobila od kralja polno moč, da vzdrži red v državi. Takoj je proglasila naglo sodbo, kot je bilo pri nas med vojno. Štrajk pa ni le zavoljo plače, ampak ima tudi politične namene, strelj sedanjo vlado in zopet postavi Macdonalda za vladinega predsednika. Ako bodo ti politični nameni doseženi, tedaj bo naenkrat v Evropi drugačen položaj kot je danes.

Poročila S. L. S.

Veličastno zborovanje SLS pri Sv. Lenartu v Slov. goricah. Zadnja nedeljo se je vršilo pri Sv. Lenartu na prostem veličastno zborovanje za lenarčki okraj. Zbranih je bilo nad 500 naših najboljših mož ter mladeničev, ki so z velikim zanimanjem sledili izvajanjem našega voditelja dr. Korošča in poslanca Žebota. Zborovanje je lepo poteklo in ob koncu so bile na predlog zborovalnega predsednika gospoda Gomilšeka z navdušenjem in enoglasno sprejete tele resolucije: 1. Shod navdušeno odobrava politiko Jug. kluba in izreka zaupnico našem voditelju dr. Korošču. Naj vztraja v boju za avtonomijo Slovenije do končne zmage. 2. Shod obsoja sedanje državno gospodarstvo, ki silno škoduje našem državnemu ugledu. Kot navdušeni pristaši jugoslovanske države tirjamo izenačenje davkov ter odpravo kričečih davčnih krivic. Jugoslavija naj postane po pametni gospodarski politiki mogočna država srečnih in zadovoljnih podložnikov. 3. Zborovalci odločno tirjajo, naj vlada ne krši v ustavi zajamčenih pravic katoličano, naj sklene konkordat s sv. stolico, ki bo za vselej naredil konec zatiranju katoličanstva. Kot verni katoličani tirjajo versko šolo 4. Trgovska pogodba z Avstrijo se naj revidira in se naj meja odpre naši živini. 5. Carina na poljedelske stroje in na reči, ki jih nujno rabimo, naj se ukine. 5. Vlada naj izplača okrajnim zastopom prispevek za ceste. 6. Naše liste Slovenca, Slov. Gospodarja, Domoljuba v vsako hišo!

Ven iz naših hiš brezverski listi, posebno »Dobrovina«.

Novice iz Slivnice pri Mariboru. V nedeljo, dne 2. maja je imela naša krajevna organizacija SLS v društvenem domu sestanek, na katerem sta nam poročala gg. poslanca Falež in Vesenjāk. Vsa dvorana, ki je bila polna poslušalec, je govorniku navdušeno ploskala, celo nepovabljeni gostje orjunaši iz Maribora. Ti so namreč prišli z namenom, da nam shod razbijejo. Toda orjunaši so obračali, Bog pa je obrnil. Namesto razbitja shoda so pripomogli k sijajnejšemu uspehu istega. Orjunaši so nekaj besedičili, da so nam prišli oči odpirat, toda gospodje, prepozno ste prišli. Naše oči so že odprte, tako odprte, da dobro vidijo vaše namene. Nekateri fantiči so skušali s svojimi neslanimi medklici motiti govornika, toda nalleteli so slabo. Naši možje so jih ogorčeno zavrtili. Hoteli so izvajati nasilje, a jim je nečesa manjkalo, najbrž korajže, ali pa so se menda pravočasno spomnili, da imajo kmetje trde pesti, ki se ne ustrašijo niti tedaj, če segajo orjunaši v zadnje hlačne žepe. Gospod Vesenjāk je med burnim odobravanjem zaključil svoja izvajanja.

V Konjicah je bil v nedeljo, 2. maja shod SLS za Konjice in ves okraj. Zbor, ki je bil izvrstno obiskan, je vodil mil. gospod arhidijakon Hrastelj. Poslanec dr. Hohnjec je podal poročilo o aprilski vladni krizi, ki se je koncem aprila končala s tem, da je Stjepan Radič, ki je početkom aprila izzval vladino krizo, naposled ostal izven vlade, Pucelj pa je vstopil v vlado. Nato je raztolmačil državno gospodarsko politiko, ki tira naš narod v gospodarski propad. Obvestil je volilce tudi o načrtu novega občinskega za-

kona. Zborovalci so zahtevali, da se mora v tem zakonu strogo varovati ter dosledno izvajati načelo avtonomije ter da se morajo ohraniti tudi vse male občine, ki so doslej popolnoma izvrševale svojo nalogo. Poslanec in celemu Jugoslovanskemu klubu je bilo soglasno izraženo zaupanje.

Nova cerkev. Naš poslanec dr. Hodžar je mnogoštevilnim zborovalcem pojasnil v nedeljo 1. maja kako gospodarijo v Beogradu radičevci, s številkami je dokazal dejstva, da bomo Slovenci po krivdi Radičevih poslancev gospodarsko popolnoma uničeni. Zborovalci so z zanimanjem sledili izvajanjem gospoda poslanca ter so emodušno obsodili politiko Radičevih poslancev ter enoglasno izrekli zaupanje našim poslanecem.

Kalobje. V nedeljo, dne 25. aprila smo imeli dva shoda, ki sta bila napovedana ob eni in isti uri. Radičevski poslanec gospod Kelemina je imel smolo v toliko, da ni imel komu govoriti, predno ni končal shod SLS, na katerem je poročal naš poslanec dr. Hodžar. Ko se je naš shod končal, je precej nas radovednežev tudi shod g. Kelemina posetilo, da je imel komu govoriti. Presenetil nas je pa njegov gostilniški govor, v katerem je priznal, da je glasoval za povišanje davkov. Na našem shodu je bila izražena zaupnica voditeljem SLS enoglasno.

Naša društva.

Glasbena Matica v Mariboru priredi v petek, dne 7. maja, v veliki Götzovi dvorani orkestralni koncert s sledečim sporedom: 1. Slavko Osterc: Povodni mož (po Prešernovi baladi) simfonična slika za veliki orkester. 2. Filip Bernard: Elegija, skladba za veliki orkester. 3. Mendelssohn: Koncert Emoll za violino s spremljevanjem orkestra. 4. Saint-Saens: Rondo capriccioso za violino s

Mati za otroka. Pri Veliki Planji v Srbiji se je zgodila strašna nesreča. Žena nekega železničarja je šla z otrokom ob progi. Otrok se je igral z žogo, ki mu je ušla na tir. V tem je pripeljal brzovlak po progi. Mati je skočila po otroka in ga naglo odrinila s proge na nasprotno stran. V tem pa je njo vlak zajel za obleko in jo potegnil za seboj. Ko so vlak ustavili, je bila že mrtva.

Mrčes — sovražnik človeštva. Naši fantje vojaki v Makedoniji večkrat podležejo malariji tudi zavoljo pikov mrčesa, ki leta po zraku. Boj proti mrčesu mora biti odločen in vztrajen, da se kaj doseže. Tudi zoper navadne muhe v sobah je treba uporabiti vsa uničujoča sredstva. Velikokrat beremo, kakor je moral marsikdo umreti, ker je bil zastrupljen po mrčesu. Velikokrat se je vsa zgodovina zasukala le vsled enega samega mrčesa. Tako je Aleksander Veliki podlezel piku komarja ali nekega drugega mrčesa. Bilo mu je komaj 30 let, ko ga je ugrabila nenadna smrt. Kakšne spremembe v zgodovini Grkov, Perzov, indijskih narodov, pa tudi Tatarov in Slovanov bi lahko nastale, če bi živel Aleksander Veliki še 30 let. Tako je pa obrnila mušica zgodovino v popolnoma drugačno smer. Hannibal bi bil gotovo razbil rimske legije, če bi njegovih vojakov ne tresla mrzlica in če bi ne bilo podlegla tej bolezni njegova dva najboljša generala. Rim bi bil padel, če bi ne bile začele mušice in komarji uspešne borbe proti Hannibalovim legijam v močvirjih severne Italije. Tivtonske tolpe so rušile in uničevale vse, kar jim je prišlo pod roke, dokler niso naletele na komarje, ki so uničili večino njihovih bojevnikov. Slavna armada Friedericha Barbarosse je poginila leta 1167 na enak način. Malarija je položila v grob tisoče viteзов in junakov. Atene so bile hvalne strupenim mušicam za pomoč vedno, kadar je sovražnik oblegel mesto. Mrčes se pa ni omejil samo na sovražnike. V mirnem času je razsajal med Grki tako, da so ljudje umirali v masah.

Strašne posledice atentata. V mestu Strumici, ki leži v Makedoniji ob bolgarski meji, so dne 1. maja bolgarski komiti povzročili krvav pokol. V kavarno Srbska krona, koje lastnik je neki Ilija Kazarevič — ognjevit preganjalec četašev, so vrgli bombo, ki je eksplodirala in ranila 17 oseb, 2 pa ubila. Napadalcu so pobegnili ter streljali med orožnike, ki so jih zasledovali. Vrgli so bombo, ki je ranila več orožnikov, enega vojaka pa so ustrelili.

Žrtve brezplačne vožnje. V pristanišču Marseille na Francoskem je prispel te dni parnik «Sidi Ferruch». V pristanišču so kontrolni organi opazili, da je v III. razredu kakih 15 Arabcev, ki so se pripeljali iz Alžira skrivaj tako, da jim vožnje ni bilo treba plačati. Brezplačno vožnjo so jim omogočili mornarji sami, ki so jih pristaniške oblasti takoj aretirale. Tudi Arabci so bili aretirani. Neki potnik je izjavil, da je skrito v premoğu še več Arabcev. In res so oblasti ugotovile, da se je vkrcalo v Alžiru 41 Arabcev, ki so dali mornarjem 200 frankov, da bi jih prepeljali v Evropo. Pristaniške oblasti so takoj odredile preiskavo in ko so pregledali parnik, so našli v premoğu 10 mrtvih Arabcev. V Alžiru so zlezli v spodnji del parnika, kjer je bil naložen premoğ. Tu so si napravili iz premoğa skrivališča misleč, da jih nihče ne bo opazil. Opazili jih res niso, pač pa se je kup premoğa med vožnjo podrli in podsl Arabce. Nekateri so našli v prostorih med parnimi kotli, kjer znaša temperatura 60°. 20 ljudi je postalo tako žrtev brezplačne vožnje.

Cerkev je pogorela. V Potsdamu je pri cerkvi sv. Duha v 60 m visokem stolpu začelo goreti. Ognjegasci so imeli težek posel, stolp se jim je posrečilo rešiti.

Celo mesto pogorelo. Na Moravskem je postalo mesto Mikulov žrtev ogromnega požara. Ogenj je nastal v židovskem predmestju ter se naglo razširil na ostale dele, tako, da je bilo v nekaj minutah skoro celo mesto v plamenih. Pogorelo je čez 100 hiš; v plamenih je našla smrt ena žena. Škoda znaša okrog 120 milijonov čeških kron.

spremljevanjem orkestra. 5. Dvorak: Palednice (opoldanska čarovnica), simfonična basen za veliki orkester. Soloviolino igra znana umetnica gospa Fani Brandlova. Posebno zanimivo za nas je, da stopita mlada slovenska komponista Bernard in Osterc s skladbami za veliki orkester pred širšo javnost. Vstopnina je izredno znižana, da bo vsakomur mogoče, posestiti to važno kulturno prireditve.

Sv. Križ pri Mariboru. Vljudno naznanjamo vsem nižje stanujočim sosedom, da se je tudi pri nas že pričela pomlad. Majniško cvetje se je v nenavadni lepoti vsipalo na naše lepe sadonosnike, veselo žvrgoljenje ptičic se razlega po naših dobravah. V takem slovesnem razpoloženju hočemo letos obhajati naš praznik na Vel. Križevo, 13. maja. Tisti dan bo še prav posebno vabljen in pomenljiv za vse, ki si bodo pogledali nastop naše mladine v krasni, doslej še malokje uprizorjeni igri v 5 dejanjih »Pozna pomlad«. — Začetek ob 3. uri popoldne. Prijatelji, sosede — pridite!

Sv. Peter pri Mariboru. Dne 16. maja priredi šenpeterški Orel izlet v Grušovo, kjer bo dopoldne ustanovni občni zbor Grušovskega odseka, popoldne pa telovadni nastop na trati gospoda M. Damiša. Odhod ob Sv. Petra ob pol 1., prihod v Grušovo ob 2. uri. Večernice v Damišovi kapeli, nato telovadni nastop članov, naraščaja, članic, mladenk in gojenk. Po prireditvi prosta zabava s petjem in tamburanjem. Odhod točno ob 6. uri. Prijatelji in sosedi Barbarčani, Ruperčani, Marječani, ste prisrčno vabljeni. Preskrbljeno je tudi za primerno okrepčilo.

Sv. Lovrenc na Pohorju. Pohorci nismo kar tako od muh. Imenitno so nam naši Orli podali igro Žrtev spovedne molččnosti, ki so jo dvakrat uprizorili v prenapolnjeni Kodrovi dvorani. So prizori v tej lepi igri, ki so premoğe ganili do solz. Škoda, da nimamo lastnega društvenega doma, kjer bi se še bolj razmahnile naše mlade in zelo sposobne moči. Hvala igralcem in igralkam, ki so znatni znesek čistega dobička — blizu 2000 D — naklonili cerkvenemu predstojništvu za odplačilo dolga na zvonovih.

Gornja Radgona. Na občnem zboru gornjeradgongskega prosvetnega okraja dne 2. maja je bil izvoljen stari odbor.

Amundsenov polet na severni tečaj. Lansko leto je celi svet govoril o drznem poletu norveškega raziskovalca Amundsena proti severnemu tečaju. Polet se je ponesrečil, vendar se je Amundsen srečno vrnil in letos se je pripravil na nov polet. Mesto letal pa uporablja letos ogromen vodljiv zrakoplov, katerega so zgradili v Italiji. Zrakoplov je približno pred 14 dnevi odpotoval iz Rima čez Francijo, Anglijo, Dansko in Švedsko v Rusijo, kjer se je zadiral v nekdanjem Petrogradu, ki se danes imenuje Leningrad. Tu je zrakoplov in posadka čakal toliko časa, da je Amundsen uredil pristanišče na Spitzbergih v zaliv Kingsbay, da bo lahko zrakoplov pristal ter vzel nove zaloge bencina in živil za več tisoč kilometrov dolgo pot proti tečaju. Zrakoplov, ki nosi ime «Norge», se je dne 2. t. m. v Leningradu podal na pot proti Spitzbergom in sedaj celi svet nestrpno pričakuje, ali se bo polet drznim raziskovalcem posrečil. Na severni tečaj pa se poleg Amundsena že odpravljajo dve drugi ekspediciji, katere so organizirali Amerikanci. Tečaj skušajo doseči z letali.

Vulkan Manna Loa bruha. Naša zemlja, ki je na površju ohlajena, a v sredini še tekoča vroča raztopina, ima mnogo odprtih, koder vsled kipenja bruha na dan lavo, razbeljeno smolo, pepel, razbeljeno kamenje itd. Take odprtine imenujemo vulkane. Nam najbližji so vulkani v Italiji, posebno znan je Vezuv. Na otokih v Oceanu in Atlantskem morju pa je veliko število takih vulkanov. Na Havajskih otokih je gora Manna Loa, ki ima več takih odprtih. Ta vulkan zdaj že tri tedne divja. Zalil je s svojo lavo že vse okoliške vasi do 80 metrov visoko. Lava je uničila vse in s trdo skorjo pokrila okolico. Ko pa je dospela do morja, je morje zakipelo in se v oblakih pare dvigalo. Vojni zrakoplovi obkrožujejo divjajoči vulkan, ljudje opazujejo, fotografirajo, ali ustavitiv divjanja ni mogoče.

Krava z umetno nogo. Angleški listi poročajo o sijajno uspeli operaciji, ki jo je izvršil neki škotski živinozdravnik na kravi, ki si je zlomila nogo. V nekem malem škotskem selu živi reven posestnik, čigar celo premoženje obstoji iz ene krave in enega konja. Nesreča je hotela, da si je na paši krava pri nesrečnem padcu zlomila nogo in kazalo je žival ubiti. — Seljak, ki je bil ves obupan, se je obrnil do živinozdravnika dr. Jamesa Galowaya, ki je izvedel neverjetno operacijo. Odrezal je zlomljeno nogo in jo nadomestil z leseno tako spretno, da se lahko krava giblje tako kakor preje, v največje zadovoljstvo njegovega lastnika. Dr. Galowa je škotskemu živinozdravniškemu združenju o uspeli operaciji, ki je zbudila občno pozornost, podal obširno poročilo, izpopolnjeno s fotografičnimi slikami.

Drzen roparski napad na poštni avtomobil. Včasih smo čitali v listih o drznih napadih ameriških banditov na pošte in vlake. Napad, ki se je dogodil na poštini avto na cesti iz Obrovca v Severni Dalmaciji proti Gračacu v Liki je izvršila osem mož broječa roparska tolpa, ki je v zasedi pričakala poštini avtomobil. Ker šofer na poziv ni ustavil, so pričeli streljati in ubili enega potnika. Pred avtomobilom pa se je pojavila še druga tolpa z naperjenimi puškami, nakar je šofer ustavil avto. Roparji so oropali pošto in potnike, pred odhodom so pa dali šoferju 100 D «napitnine» s pripombo, da ne bo umrl vsled lakote. O roparjih ni nobenega sledu.

Nekaj ste pozabili! Kupiti srečko za orlovski Stadion. Srečke se dobijo pri orlovskih odsekih in pri orlovski podzvezi v Ljubljani, Ljudski dom.

Prosim za podatke o rjavem hrošču. Znanstvenik dr. Zweigelt v Klosterneuburgu pri Dunaju pripravlja že nad 10 let študijo o rjavem hrošču (melolontha vulgaris, po nemem: melolontha—melolontha) in zbira za to potrebne podatke po evropskih in drugih državah. To Zweigeltovo de-

lo se pravkar zaključuje in je mednarodne vrednosti. Podpisani je bil povabljen, da sodeluje z zbiranjem nekaterih podatkov v severnem pasu Slovenije. Vse zamane in ponikei-omndng ligimmmndnl ligitlglglgsgsgs l silil l lnm znavalce stvari (predvsem kmetijske strokovnjake, učitelje, duhovščino, občinske in okrajne uprave, zastopnike kmetijskih organizacij, vse prijatelje prirode, turiste i. dr.) prosim, da bi mi blagovolili čimpreje odgovoriti na naslednja vprašanja, v kolikor se naušajo na njih okoliš, odnosno so jim sploh znana: 1. Ali je tamkaj letos »hroščvo leto«, odnosno kdaj ga zopet pričakujejo? 2. Kako daleč po Dravski dolini zapadno od Maribora tja preko Dravograda je letos »hroščvo leto«? 3. Kako daleč po Slovenskih goricah od Maribora proti Prekmurju in po Dravski dolini navzdol proti Medjimurju in po Haložah ter ob Dravinji je letos »hroščvo leto«? 4. Kod po Kozjaku in Pohorju, osobito kako visoko sploh še nastopa tamkaj rjavi hrošč kot kulturni škodljivec? Zweigelt domneva, da je v Podravju od Dravograda do Ptujja ob triletni razvojni dobi letos »hroščvo leto« (za Maribor to velja!), da pa tvori Ptuj nekako mejo v toliko, da so od tam dalje proti jugu — proti ljubljanski oblasti — »hroščeva leta« 1918, 1921, 1924, 1927 itd., kakor baje tudi pri Cakovcu. Zweigelt domneva nadalje, da je višinska meja približno 650 m, da namreč rjavi hrošč nad to višino ne nastopa več kot kulturni škodljivec. 5. Ali so navedene Zweigeltove domneve pravilne? 6. Ali leta poljski ali gozdni rjavi hrošč? Poljski rjavi hrošč (melolontha vulgaris, odnosno melolontha—melolontha) je večji, ima širši zadek, črn vratni ščit in rjave noge, gozdni rjavi hrošč (melolontha hypocaustani) pa je manjši, ima krajši zadek, ki se naglo zožuje in je s svojim koncem močno navzdol upognjen, vratni ščit in noge so enake barve (oboje rjave ali oboje črne barve). Črnogona oblika gozdnega rjavega hrošča se imenuje tudi »formanigripes«. Za veliko uslugo se zahvaljujem — tudi v imenu dobre stvari — vnaprej najsrčneje. Direktor Andrej Zmavc, Maribor, (Vinarska šola).

Za sklad SLS se je nabralo na gostiji Hajšek v Makolah (pri Sv. Ani) 115 D, na gostiji Babulč v Makolah (Pečke) pa 45 D. Darovalcem najlepša zahvala!

Dar Dijaški kuhinji v Mariboru. Družina Jožef Krajnc-Vdovin v Bišu je darovala Dijaški kuhinji v Mariboru 50 D v spomin † Lize Krajnc. Prisrčna hvala!

Rogaška Slatina, najbolj renomirano zdravilišče proti boleznim želodca, čreves, mehurja, žolčnih kamnov, srca, ledvic in jeter. Izven glavne sezone izredno nizke cene. — Zahtevajte prospekte!

Najlepši spomin na sv. birmo je lep molitvenik. Take molitvenike ima v veliki izbiri Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, kjer se lahko dobijo, in sicer s poštno vred po sledečih cenah:

Češena Marija — rdeča obreza po D 13.75, 16.50; zlata obreza po D 15.—, 16.50, 19.—, 48.—, 53.—.
Bog s teboj — rdeča obreza po D 16.50; zlata obreza po D 19.—.
Oče naš — rdeča obreza po D 9.75; zlata obreza — bele po D 25.—, črne D 25.—.
Kam greš — zlata obreza po D 19.—, 28.—, 34.—.
Zdrava Marija — rdeča obreza po D 16.—; zlata obreza — črne po D 23.—, 41.—, 45.—, 51.—, bele po D 34.—.
Angelček — zlata obreza — črne po D 20.—, 25.—, 27.—, 33.—, bele po D 21.—, 24.—.
Prijatelj otroški — preprosta vezava rd. po D 7.50, 8.50.
Kvišku srca — zlata obreza po D 26.—, 36.—, 37.—, 56.—.
Rajski glasovi — zlata obreza po D 36.—, 40.—, 47.—, 53.—, 59.—, 61.—, 64.—, 76.—, 85.—.
Nebesa naš dom — zlata obreza po D 43.—, 68.—, 80.—, 90.—.
Spomin na Jezusa — zlata obreza po D 17.—.
Otrokova pobožnost — zlata obreza po D 15.—.
Ključ nebeški — zlata obreza po D 24.—.

Šmarnice za leto 1926 »Marija vrtnica našega srca« ali »Smarnični misijoni« so ravnokar izšle. Dobijo se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Stanejo po pošti 26.50 D

Somišljeniki, širite naše liste!

kina. Njegov lastnik, gospod Kreutz si hvalevredno prizadeva, da tukajšnjim potrebam v vsakem oziru ustreže. Tako je nam oskrbel že znani lepi film trpljenje N. G. J. Kr. In zdaj je z velikimi stroški naročil krasi in jako poculjiv film »biblija ali sv. pismo starega zakona«, ki ga bo predstavljala dne 12. maja, ob 8. uri zvečer in ob 3., 5. in 8. uri popoldne dne 13. maja na praznik Vnebohoda.

Svetinj. Katoliško slovensko prosvetno društvo v Svetinjah ponovi v nedeljo, dne 9. maja 1926 igro »Turški križ«. Vrši se na vrtu g. Franc Weber v Ivanjkovcih. Začetek ob pol 4. uri popoldne.

Sv. Jurij ob juž. železnici. Naši Orli prireditjo v nedeljo, dne 9. maja ob pol 14. uri v Katoliškem domu misijonsko igro »Iz smrti v življenje« v treh dejanjih.

Kmečko izobraževalno društvo v Smartnem pri Slov. Gradcu priredi 9. maja, ob 16. uri zanimivo igro »Osmodolec«. Pridite!

Rečica ob Savinji. Orlovska srenja Marija Nazarje priredi dne 13. maja na vnebohoda na Rečici ob Savinji svojo III. javno telovadbo s celodnevni vsporedom. Dopoldne sprejem in sv. maša, popoldne pa po blagoslovu javna telovadba. Svira polnoštevila rudarska godba iz Velenja. — Dobrodošli vsi prijatelji katoliške mladine! Bog živi!

Kipe in slike presv. Srca Jezusovega in Marijinega ter Lurške Marije v krasni izpeljavi ima na zalogi Tiskarna sv. Cirila v Mariboru. Cene brez poštne so za slike: velikost 19×26 cm 2.25 dinarjev, 24×34 cm 3.25 dinarjev, 25×38 cm 5 dinarjev, 32×42 cm 6.75 dinarjev, 39×51 cm 10.25 dinarjev, 47×63 cm 16 dinarjev, 54×73 cm 20.50 dinarjev. Kipi visoki 31 cm 60 dinarjev, 37 cm 84 din., 42 cm 95 din., 50 cm 160 din., 56 cm 190 din., 65 din. 240 din., 85 cm 450 din. Za večje kipe in za kipe drugih svetnikov naj se blagovoliv vprašati po dopisnici. — Tiskarna sv. Cirila.

Sklenili smo stopiti v zvezo z drugimi prosvetnimi okraji v dekaniji, da se dogovorimo glede prosvetnega zbora, ki naj bi se vršil zajedno z javno letovadbo ljutomerskega orlovskega okrožja, dne 4. julija v Radencih pri Kapeli. — Na gostiji Zemljič—Škerlec v Črešnjevcih se je nabralo na predlog domačega gospoda župnika 160 D za Dijaško kuhinjo v Mariboru, 130 pa za sklad krajevne organizacije SLS. Vsem darovalcem prisrčni: Bog plati! — Nova zvonja bo slovesno posvetil prevzvišeni škof dr. Karlin v nedeljo, dne 20. junija.

Stara cesta. Vsled smrti uprizaro Bralno društvo veseleigro v treh dejanjih »Moč uniforme« šele 9. maja 1926. K obilni udeležbi vabi odbor.

Središče. Tukajšnji Ljudski oder zaključi svojo gledališko serijo dne 13. maja. Nastopi z izvirno igro: »Čevljarbaron«. Začetek ob 8. uri zvečer. Med odmori prodaja peciva in malinovca.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Ker so prišle zadnjič nepričakovane ovire, bode Bralno društvo uprizorilo zanimivo veseleigro »Številke gospe Rožmarinke« dne 16. maja po večernicah.

Ormož. Zadnji mesec april smo imeli v našem društvenem domu pri kletarski gostilni kar dve lepi prireditvi. Na velikonočni pondeljek je priredilo prosvetno društvo iz Sv. Tomaža Meškovo igro »Mati«. Igrali so večinoma nečaki in nečakinje pisatelja. Igrali so dovršeno. Zbrano občinstvo je sledilo celi predstavi z zanimanjem. Hvala jim! Dne 18. aprila pa so priredili naši vrli Orli in Orlice lepo igro »Materina ljubezen«. Tudi naša Marijina družba je vsa oživila pod vodstvom sedanjega gospoda kaplana. Ne samo da se je precej že pomnožila, še več! — ustanovila si je že celo knjižnico, katera šteje menda že skoraj 200 knjig, ki jih vse družabnice radi berejo. Plačujemo trud našega gospoda kaplana s tem, da darujemo kakšno knjigo za knjižnico; s tem bomo njemu in Marijinim sestram gotovo, največje veselje naredili. Zdaj pa na tem mestu ne smemo pozabiti tudi naše »ormoške pridobitve« — našega Edison

Pisma iz domačih krajev.

Spodnja Poljskava. Vsemogočni je odpoklical v zmagoslavno procesijo gospoda Karla Hrastnik, blagega cerkvenega ključarja, v Sloveniji in v inozemstvu znanega veleposestnika. Blagopokojni je bil pri vseh volitvah zvest rodoljub, svoji župnijski cerkvi in svojim župljanom velik dobrotnik, svojim dušnim pastirjem zanesljiv prijatelj. Ko so blagoslovljeni zvonovi vrlemu možu zapeli poslovilno žalostinko kot svojemu največjemu dobrotniku in svojemu botru, smo številni pogrebci sklenili, da hočemo dragega rajnega ohraniti v hvaležnem spominu ne le radi njegovega gostoljubja, temveč zavoljo obilnih njegovih dobrot in dobrih del, ki so zapisana v župnijskem letopisu in v knjigi večnega življenja. — Obenem sporočamo veselo vest, da smo pri družbi sv. Mohorja napredovali za 156 odstotkov. Luč prosvete naj žari v zavednosti vseh udov, ki so v vsaki župnji cvet slovenskega naroda.

Sv. Janez Nepomučan na Radelju pri Marenbergu. Kakor prejšnja leta se tudi letos obhaja god sv. Janeza pri veliki in zgodovinski cerkvi na lepem gričku poleg Marenberga, po sledečem sporedu: Sobota, 15. maja, ob 6. uri zjutraj sv. maša, zvečer ob 6. uri večernice. V nedeljo, dne 16. maja, god sv. Janeza, se začne sv. opravilo zjutraj ob 6., nato je več sv. maš in prihajajo procesije iz Dravske doline, ob 10. predpoldne pridiga in slovesna sv. maša, popoldne ob 2. uri pete litanije Marijine z dvema blagoslovoma. V nedeljo, 17. majnika, sv. maša ob 6. Častilci majnikove Kraljice in našega domačega slovenskega svetnika sv. Janeza, pridite v tem najlepšem mesecu na prijazni hriček prosit darov za dušo in telo!

Radenci pri Kapeli. Dne 3. maja smo imeli Radenci imenitno slovesnost. Lastnik Radenskih toplic, gospod Vilčnik je dal prenoviti domačo topliško kapelico in oskrbel nov zvon! Posvečenje kapelice in novega zvona je izvršil mil. gospod prelat in stolni dekan dr. Ivan Tomažič, ki je ob tej priliki krstil tudi prvorojenca topliškega zdravnika dr. Höhna, ki je zet gospoda Vilčnika. Slovesnost se je izvršila tako lepo, da bo ostala gotovo vsakemu, ki je bil navzoč, v najlepšem spominu. — Dne 13. t. m., na praznik Vnebohoda, priredi Bralno društvo ob 5. uri popoldne v Radencih v zdraviliški restavraciji g. Maršika igro: »Na dan sodbe«. Vsi prijatelji poštone zabave povabljeni.

Zbigovci pri Gor. Radgoini. V nedeljo, dne 25. aprila popoldne je priredila Zerjav-Pivkova demokratska stranka pri nas politični shod. Priprave so se vršile zelo previdno. Agitacijo so izpeljali Svetčevi, ki so z vso dušo na razpolago za demokratsko stranko, seveda iz prepričanja. Udeležba je bila lepa. Do 70 udeležencev na demokratskem shodu v Zbigovcih je nekaj nečuvenga. Vendar pa zadobi cela stvar bolj milo lice, če pomislimo, da so se shoda udeležili zastopniki iz sosednih krajev, kakor iz Sv. Treh Kraljev, iz Negove iz Rodonoškega vrha, iz Polic in Črešnjave. Tudi ne smemo zamolčati, da so šli mnogi na shod, ker so mislili, da bo poročal naš poslanec dr. Hohnjec. Z mirno vestjo pa lahko zapišemo, da se je večina udeležila tega zborovanja iz nevednosti, oziroma radovednosti; iz prepričanja najbrž tudi sam Svetec ne. Zato Zbigovčanom tega političnega dejanja ne štejemo v zlo. Veliko bolj pa obsojamo demokratsko stranko in govornika Spindlerja iz Maribora, ki se drzne med našimi viničarji in želarji agitirati za stranko, ki ima za ves slovenski narod na vesti toliko težkih, neodpusljivih grehov. — Gospod Spindler, zakaj govorite ljudem, da boste ženskam priborili volilno pravico v občinske zastope in druge javne korporacije? Da ste imeli med poslušalci ljudi, ki vse pozabijo, kar enkrat berejo, oziroma dosti takih, ki sploh nič ne berejo, je dokaz, da vas nihče ni vprašal, kdo je kriv, da ženske nimajo volilne pravice. Odgovorite nam na to! Pripovedovali ste nadalje, koliko zaslužijo poslanci SLS s svojimi dnevnici, vi pa da imate čiste roke! Pojasnite nam, v čem obstoji ta čistost vaših rok. Ali poslanci vaše stranke v Beogradu zapravljajo svoje premoženje, dnevnice pa se odpovedujejo v korist državni blagajni? Zaklenite tudi vse urade pokrajinske oblasti v Mariboru. S tem boste seveda našim davkoplačevalcem olajšali njihove težke dajatve. Saj ste polni ljubezni do ljudstva obečali vsako pomoč pri krivicah, ki se godijo v davčnem oziru našim ljudem. To se vse lepo čuje. A gospodine, povejte nam, kaj dela vaša stranka v Beogradu, ko se sklepajo tozadevni zakoni? Tam pokažite ljubezen do naših ljudi in nikar ne podpirajte zakonov, ki naš narod izjemajo in odirajo. Privoščili ste si tudi ljubljanskega škofa. Tega dobrotnika slovenskega naroda zagovarjati je nepotrebno. Povdarjamo samo to, da vsa vaša stranka ni vredna, da bi temu cerkvenemu dostojanstveniku odvezala jermene na njegovih čevljih. In varuha škrinjice za bodoče volitve ste postavili, češ, da ne bo kdo kroglice presipaval! Pojasnili bi rajši, na kak način ste pri zadnjih volitvah zmagali! Sicer ste pa v odbor volili može, ki sami niso znali, zakaj je šlo na zborovanju. Če bi jim vi odkrito pojasnili program vaše stranke, bi nikogar ne dobili in ko vas sedanji odborniki na papirju enkrat spoznajo, smo prepričani, da vas vsi zapustijo. To liko pametni in pošteni so Zbigovčani tudi, da demokratskim gospodom ne bodo šli nikdar na limanice!

Mala Nedelja in Sv. Lovrenc v Slov. goricah. Romanje na Ptujsko goro se vrši dne 15. maja. Zjutraj ob pol peti uri odhod od moraske kapele čez Senčak k Sv. Lovrencu v Slov. gor. Tam bode sveta maša za romarje. Po sveti maši se procesijo nadaljuje proti Ptuj v župnijsko cerkev. Tam bode slovesna sv. maša in pridiga. Po cerkvenem govoru se nadaljuje procesija čez širno Dravsko polje. Slovesen sprejem na Gori bode okrog 4. ure popoldne.

Ptuj. Slovesnost blagoslova novih orgelj župnijske cerkve v Ptuj se vrši dne 8. in 9. maja 1926. Dne 8. maja popoldan kolavdacija orgel po kolavdatorjih p. H. Sattnerju in g. Premrlu iz Ljubljane. Ob pol 5. uri sprejem prevz. škofa dr. A. Karlina, zvečer ob 9. uri podoknica gostom v samostanskem vrtu, poje moški zbor pevskega društva, igra orkester minoritskega dijaškega zavoda. Dne 9. maja, ob 9. uri je blagoslov orgelj, ob pol 10. uri pridiga prevzvišenega škofa, a ob 10. uri slovesna služba božja. Istega dne popoldne ob pol 4. uri in zvečer ob 8. uri se vrši cerkveni koncert na novih orgljah. Pri obeh koncertih bo isti spored, ki je zelo izbran. Pri koncertih sodelujejo naši najboljši glasbeniki-umetniki. Tudi g. profesor Goller iz Dunaja se udeleži slovesnosti kot zastopnik tvrdke »Cecilijec«. — Ptujčani in vsi okoličani, zlasti pa ljubitelji lepe cerkvene glasbe, nikar ne zamudite te redke prilike.

Obiskovalci izven Ptuja, ki želijo, da se jim vstopnice rezervirajo, naj to javijo po dopisnici župnemu uradu in naznačijo tudi pri katerem koncertu želijo biti. Večerni koncert ima zvezo z vlakom. — Dne 15. aprila je v ptujski bolnici umrla mala Milica Babosek. Z njo sta skrbna stariša zgubila veliko veselje, ali sta v nebesih zadobila novega angeljčka. Pogreb male Milice se je vršil v nedeljo, 18. aprila zjutraj ob veliki udeležbi ljudi.

Sv. Marjeta niže Ptuja. Pri nas se zopet ženijo. Je bil pač prekratek predpust, se niso mogli vsi zvrstiti. Dve poroki sta bili doma, eden pa je šel drugam po nevesto. Ant. Savec, brat č. g. p. Bonaventure, kapucina v Mariboru, si je pripeljal svojo ženko od Sv. Lovrenca v Slovenskih goricah in sicer iz dobre, krščanske hiše veleposestnika Segula v Hlaponcih. To je veselje za našo faro, da je pridobila pošteno, krščansko gospodinjstvo, vneto in navdušeno za vse dobro. Saj je to pokazala že gostija, kjer so gostje nabrali 125 D za naš Društveni dom. Iskreni Bog plati! Posnemajte ob sličnih prilikah!

Sv. Marko niže Ptuja. Dne 28. in 29. aprila smo bili tako srečni, da se nam je skušal približati naš gospod poslanec Ludvik Pivko, ki je napravil dva mala shodiča po noči v Prvencih in v Novi vasi. Kar je poslanec, je ves čas pridno glasoval za velike davke, ki so že več kakor neznosni, kadar pa se je reklo za Slovence govoriti in za nje kaj dobrega pridobiti, je molčal kakor grob. Saj vidite, kako je pri nas! Ceste! Poglejte si jih, kake so, ker po krivdi vaše stranke in vas ne dobimo iz beograjskih rok svojega denarja nazaj za popravo; bolnice skoraj nikogar ne morejo vzeti v oskrbo, ker ne dobijo denarja, ki smo ga mi plačali; pa še železnice in sto drugih stvari. Drava podira vašo rojstno vas; kaj ste storili za zavezitev Drave? Rekli ste na shodu: SLS ne doseže nič, ker je protidržavna. Vi mislite napraviti tako pravico v državi, da bodo davke plačevale vse stranke. Radi bi in bo šlo tako, če boste našli dovolj norceve, pa pri nas ne. SLS protidržavna? Kaj zahteva protidržavnega? Je to protidržavno, da zahteva pravilne davke in njih pravilno razdelitev? Da je SLS protidržavna, pravite vi in vaša stranka, kolikor je je slovenske. Vi ste to »lajnanje« razširili po vsej državi in v Beogradu samem, čeravno veste, da je to nerescnica in krivica. Ste prešteli svoje pristaše na ponočnih shodih v Prvencih 28. in v Novi vasi 29. aprila; če se more obisk sorodnikov imenovati shod? Če bi sove iz Gaja skupaj zbral, bi jih tudi ne bilo manj.

Šmartno pri Slovenjgradu. Pomladansko nestalno vreme je tudi v naše kraje zaneslo bolezen. Pojavila se je španska bolezen, ki je zahtevala svojo žrtev. Na belo nedeljo je bila žena bivšega ključavničarja Krivčana na Brdah še zdrava, a prihodnjo nedeljo smo jo že spremili k večnemu počitku. Vse žaluje za njo, ter je bila skrbna mati in priljubljena pri vseh faranih. Obenem s to boleznijo se je zanesla iz sosednih župnij otroška nalezljiva škrlatica, ki ni prizanesla otrokom. Vsled nevarnosti epidemije je na ukaz okrožnega zdravnika zaprta šola. Zbolelo je že 35 otrok, ki se v največjo zadovoljnost starišev zdravijo v javni bolnišnici. 29. t. m. je bil zopet pogreb. Umrli je kršč. mož J. Zagoršek vsled dolgotrajne bolezni, vodenike. Naj mu Bog povrne zemeljsko trpljenje z nebeskim veseljem. — V društvih se tudi opazuje, da je zelena vigred v deželi. Dne 2. maja bo priredilo kmet. izobr. društvo prekrasno poučno Medvedovo igro »Črnošolec«. Kdor hoče začete prelepi mesec maj s pravim, neskajljenim veseljem, naj pride v nedeljo v Šmartno. V katoliških organizacijah je opazovati obsežen razmah. Vsi člani in članice se neumorno vezbajo za velikopotezno okrožno prireditev, ki bo v Šmartnem 11. julija ako bo nebo naklonjeno, se je nadejati, da bo ta prireditev prednjačila vsem drugim v našem okraju.

Spodnji Dolici. (Peči zginile.) Pred več leti smo morali občani postaviti posebno poslopje za učiteljevo stanovanje. Seveda je dobila vsaka soba lepo glinasto peč. Sedaj pa čujemo, da sta iz dveh sob peč zginile. Če vprašamo člana kraj. šolskega sveta po njih, vsak odgovori, da ne ve, kedar in kam so izginile. Ljudje pripovedujejo, da vidijo nekega nam neznanega ponočnjaka okoli tistega poslopja voglariti. Mogoče jih je ta kam skrili. Prosimo orožnike, da bi poizvedovali po teh pečeh.

Celje okolica. Ni pravilno, da je mestni župan dr. Hrašovec ob enem tudi načelnik krajnega šolskega sveta za okolico. Jasno, da bo imel vedno in povsod pred očmi le koristi mesta. V reševanju okoliškega šolskega vprašanja je pokazal, da nima smisla za želje in potrebe večine okoliških občanov in to zlasti nas kmetov in obrtnikov. Kot načelnik krajnega šolskega sveta bi lahko odločilno vplival na takšno rešitev šolskega vprašanja, da bi bilo isto rešeno po volji in želji nas okoličanov, v našo korist, ne pa v našo največjo gospodarsko škodo. Pa mož se je obnašal ravno nasprotno. Sedaj, ko bi bilo potrebno, sedaj nas kmetov in obrtnikov poznate, mi vas pa tudi ne bomo poznali ko boste spet prišli med nas agitirat za vašo demokratsko stranko.

Celje okolica. Zadnji čas se je zopet načelo vprašanje o priključitvi gospodarsko močnejših delov okoliške občine k mestni občini. Vsa tozadevna posvetovanja so seveda le navidezna, kajti, kaj se pa zmenijo danes gospodje, ki imajo moč v rokah, za želje in potrebe ljudstva. Ti ubogo ljudstvo plačuj in zopet plačuj, kaj je tem gospodom mar, četudi od lakote pogineš. Da pomeni priključitev gospodarsko najjačših delov okoliške občine k mestni, gospodarski pogin ostalega dela, to vedo tudi ti gospodje. Pač pa vprašamo danes ponovno te gospode, ki danes samovoljno, kakor nekdanj celjski grofje, odločajo o naši usodi: čemu bo potem par kmečkim vasem ona dragocena velikanška šola, ki jo bote pozidali z denarjem že itak težko prizadetega ljudstva. Bog reši nas že vendar kmalu tega pogubnega centralizma če ne, bomo kmalu vsi berači!

Sladkagora. V Lembergu pri Sladkigori je imela preteklo nedeljo shod SDS. Zborovalcev je bilo 19. Ko pa so ob sklepu govora snubili ude za društvo, je eden rekel: mojega konja naj zapišejo! Potem pa še naj kdo vpraša, od kod ime Sladkagora? Sladko vince, sladko petje, brihtne konje, naravnost sposobne za demokratično društvo.

Svetina pri Celju. V nedeljo, dne 16. maja imajo dosluženi vojaki prijateljski sestanek na prijazni Svetini pri Celju. Ob 10. uri je slovesno opravilo in sveta maša za vse žive in rajne vojake župnije Sv. Ruperta in občine Svetina, potem sestanek v staroznanu hiši Turinovi. Vojaki-tovariši, pridite v obilnem številu!

Sv. Marjeta pri Rimskih Toplicah. Dne 25. aprila se je vršil tukaj redni občni zbor Hranilnice in posojilnice. — Končno je bilo sklenjeno, da se vrši dne 9. maja t. l. širši

sestanek po prvem opravilu pri g. A. Bregar. Predaval bode gospod revizor iz Maribora.

Sv. Krištof. Naša občina je dobila nazaj proračun zelo okrnjen. Črtana je postavka za pomožnega uradnika, katerega je nasvetoval od velikega župana poslani revizor, črtana obleka za občinskega redarja, mogoče nam mislijo poslati culukafra za redarja, da ne bo rabil obleke. Črtan je tudi fond za kmetijske uime in podpore za kmetijske podružnice. Odborniki okoli Goloba, ki so šli v Ljubljano, da so dosegli to rešitev, pač ne bodo mogli nikdar oprati svojega početja. Občani si bomo to zapomnili!

Občina Sv. Krištof. Znana navada vseh dopisnikov »Domovine« je obrekovati vse one može, ki se nočejo klanjati demokratskim mogotcem. Tudi v naši občini že dalje časa na vse mogoče načine blatijo vse one, ki ne tulijo z Golobom in Kapljetom v en rog. Pred meseci je veliko zanimanje vzbujalo po celi občini obrekovanje župana in bivše občinske odbornike, češ, da so zapustili na občini sto in stotisoče občinskega dolga. Bivši in sedanji župan gospod Sluga je vložil tožbo, na kar je glavni krivec gospod Janez Draksler, sedanji demokratski občinski odbornik dobil od sodnije plačilo v obliki štirih dni ričeta ali globo in plačilo vseh stroškov. Enako plačilo bi tudi zaslužil oni, ki je v »Domovini« pisal, da občinski odborniki Napret, Knez, Brečko in Purnik, ob priliki glasovanja o dodatnem proračunu niso vedeli, zakaj so glasovali. Prizadeti odborniki so pri zadnji javni občinski seji ogorčeno proti Golobu nastopili in mu pojasnili, da je že v sejnem vabilu predlog jasno označen. Sploh pa se je o tej stvari po celi občini govorilo. Rekord obrekovanja pa je dosegel dopisnik »Domovine« v 16. številki, ko piše, da smo občani, ki smo v veliki večini kmetje, zadovoljni z odlokom velikega župana glede proračuna, ko jim ta črta vse, kar je v korist kmetijstva. To je pač mogoče napisati v »Domovini«, drugi častnik bi take budalosti ne priobčil.

Zagorje pri Kozjem. V tukašnji božjepotni cerkvi se bo vršila tridevica dne 14., 15. in 16. maja!

Zagorje pri Kozjem. Tužna pesem naših zvonov nam je naznanjala bridko vest o nenadni smrti našega čez vse upoštovanega Franca Vouk. Neizprosna smrt je z njim ugrabila zvestega častilca presv. Srca Jezusovega in Marijinega, skrbnega cerkvenega ključarja in ubožnega očeta, dolgoletnega naročnika Slovenskega Gospodarja. Mnogo se je trudil za kinč in olepševanje M. Zagorske. Pred hišo žalosti, so mu domači mladi pevci pod vodstvom g. župnika zapeli gniljivo žalostinko. Pri odprtem grobu se je po zopetni nagrobni pesmi poslovil od svojega vzgled farana domači župnik.

Za razvedrilo.

Pri zdravniku. Kmet je prišel k zdravniku, ki pa se je hotel iz kmeta ponorčevati in mu je dal steklenico povohati in je rekel, da je že gotovo. Kmet ga je vprašal za račun, ki je znašal 50 D. Kmet je vzel denar v roke in ga dal zdravniku pod nos: »Povohajte, bo tudi dovolj«, in je izginil skozi vrata.

Preveč podobna. Živela sta dva brata, ki sta si bila na las podobna. Pa je eden umrl. Drugi je stal ob grobu in govoril v slovo: »Ljubi brat! Zelo sem žalosten! Tako sva si bila podobna, da ne vem, ali si ti umrl, ali jaz!« —

Rad gre v šolo. Malega šolarčka je vprašal striček: »No, Jožek, greš kaj rad v šolo?« Jožek je odgovoril: »O, v šolo grem rad, iz šole grem tudi rad, a v šoli pa nisem rad!« —

Prevarana pijančka. Nekega kmeta sta dva soseda prav dobro izrabljala in se znala gostiti v njegovi gostoljubni hiši. Nekeč sta prišla kar eden za drugim. Dobri kmet ju je pa enkrat hotel osmešiti. Ko sta zopet prišla k njemu, ju je lepo kot navadno sprejel. Enega je poklical ven in mu rekel: »Ti danes mora tvoj sosed biti pijan, da bo obležal pod mizo. Zato bom v njegov vrč natočil vina, v najinega pa barvane vode!« Sosed je bil s tem zadovoljen. Kmalu nato je kmet poklical drugega gosta ven in mu je isto povedal. Tako so v resnici vsi trije pili barvano vodo. Domov grede je rekel sosedu sosedu: »Kampelc si pa, da nisi nič pijan, pa si toliko pil!« On pa mu je odgovoril: »Čudno je to, da ti nisi pijan, jaz sem le barvano vodo pil!« »Jaz tudi«, se je začudil sosed. In zdaj sta spoznala, kako ju je kmet prevaral in osmešil.

Gospodarstvo.

Poživljenje kmetijske podružnice v Mežici pri Prevaljah. Vsled vsestransko izražene želje raznih gospodarskih čimteljev se je v nedeljo, dne 2. t. m. povabilo v narodno šolo okoliške kmetovalce, da organizirajo in formirajo iznova kmet. podružnico, ki se je ustanovila ob prevratu pa je istočasno spričo menjajočih se državnih političnih in gospodarskih razmer nehala delovati. Na tem sestanku oziroma zborovanju so poročali okr. ekonom Wernig in šolski upravitelj Feinig. Prvi je razložil splošni pomen kmetijskih organizacij ter je obširno popisal ustroj, nalogo in današnji program Kmet. družbe ter njenih podružnic. Drugi je komentiral ta izvajanja z ozirom na specialne domače potrebe ter je naglasil skrajno nujnost in potrebo kmetijske podružnice v Mežici. V odbor podružnice so bili izvoljeni naslednji kmetovalci: Ručnik Jakob kot načelnik, Osojnik Luka kot podpredsednik, Stopar Rudolf kot tajnik in blagajnik, Kralj Štefan, Gradišnik Peter in Pratneker Maks kot odborniki. Pozdravljamo ustanovitev kmetijske podružnice kot važen faktor, ki bo pomagal uveljavljati zahteve in želje našega gospodarsko tako težko preizkušene kmetovalca!

Obrtno gospodarska razstava v Ormožu. Zadnje poročilo o okrajni obrtni gospodarski razstavi v Ormožu popravljamo v toliko, da se je spored razstave

spremenil in določil na sledeče dneve: obrtna od 8. do 15. avgusta 1926; konjska 8. avgusta od pol 12. do 18. ure; govedo, svinje in perutnina 9. avgusta od 10. do 18. ure; vinska razstava dne 10. avgusta od 10. do 20. ure. Vabimo vse, ki se za gornje panoge našega gospodarstva zanimajo, da poletijo v navedenih dnevih v divne ljutomerske gorice, da poleg rujnega vinca vidijo tudi proizvode drugih gospodarskih panog ormoško-ljutomerskega okraja.

Naš izvoz v maju je znašal 686 milijonov 93.206 dinarjev (lani v maju 817.744.741 dinarjev), v tonah pa 409.347. Največ smo izvozili jaje, in sicer 5182 ton v vrednosti 98.100.000 D. Sledi po vrednosti koruza, les, surovi baker, goveja živina, žito, mesto in mesni izdelki, živi konji in prašiči, cement itd. V prvem četrtletju lanskega leta je znašal naš izvoz 1.016.969 ton v vrednosti 189.816.626 zlatih dinarjev. letošnjega leta pa 1.115.041 ton v vrednosti 161.503.304 zlatih dinarjev. Kakor vidimo, je naš izvoz v prvem četrtletju letošnjega leta po količini večji, po vrednosti pa manjši.

Pomen našega sadjarstva v bodočnosti. Naše sadjarstvo se nahaja po nekod še v sila zanemarjenem stanju. Kmetovalec se pritožuje, da mu donša zemlja premalo haska, ne poišče pa dohodka tam, kjer bi ga brez škode za druge kulture poiskal. Slovenija Bog ni oblagodaril s prirodnimi bogastvi, prodnata, močvirnata in bregovita zemlja so po večini naše imetje. Dal nam je pa klimo, v kateri uspeva najboljše sadje, ki ga čišla že ves svet in ki se izvažajo v vse dele sveta razven v Ameriko. Zato je naša velika pregreha, da ta dar božji ne porabimo tako, kot bi ga morali. Na Kavkazu na primer, katerega sadje je danes svetovno znano, je bilo prej veliko pomanjkanje, danes pa vlada tam blagostanje ravno vsled upeljave sadjarstva. Isto je v Severni Ameriki v Kaliforniji. Tam donša oral zemljišča več haska nego drugje čela, več sto oralov velika farma ali kmetija. In to na jako slabi zemlji, ki se je z velikim trudom izpremenila v zemeljski raj. Ali bi pri nas v Sloveniji to ne bilo mogoče? Zakaj ne! Tudi pri nas imamo še na tisoče oralov sveta, ki bi se dali spremeniti v najbolj dobre sadonosnike z malim trudom in stroški. Sadja se danes vedno več zahteva in brez dvoma se bo dalo vedno dobro prodati. Potrebujemo predvsem obilo zimskega sadja najboljših sort za izvoz, pa tudi zgod-

nje sadje, posebno breskve in marelice bi se v bližini mest obilo izplačalo. Sadjarstvo nam ne vzame tako rekoč nobenega prostora, ker se razprostira vejevje po zraku. Pod drevjem pridelamo lahko ravno toliko krme; tam kjer okopavamo, pa lahko prostor porabimo za zelenjavo. Smelo si upamo trditi, da je sadjarstvo danes še edina panoga našega gospodarstva, ki se izplača. Zato pa zasluži, da se ga oprimemo kar najbolj. Ako zasadi vsak posestnik vsaj 10 dreves, tako bo od teh imel v 15 letih, ako jih tudi polovico izostane, toliko dohodkov, kot je zemljiškega davka predpisanega, ako računimo, da jih večji posestniki lahko posade tudi sorazmerno več. Kljub temu ne bodo druge panoge nič trpele in nič izgubile na množini pridelkov. Zato na delo vsi, ki posedujejo vsaj toliko zemlje, da se posadi le eno drevo. Saj je tudi poraba sadja v domačem gospodinjstvu največje važnosti, ker sta sadje in sadjevec zdravilna in po sebnosti je sadje primerna in zdrava hrana za otroke.

Cvetoder. Hudo škodo v sadonosnikih napravi včasih majhen hrošček — cvetoder. Ta škodljivec je sicer malokomu natančneje poznan, poznana pa je njegova škoda (»smod«) ki jo on napravi ob cvetenju sadnega drevja. Posebno ugodno vreme za njegovo uničujoče delo so mrzli, deževni spomladanski dnevi, ko drevo ne more hitro odvesti; v takih primerih je dobiti drevesa s skoro popolnoma uničenim cvetjem. Jabolčni cvetoder je majhen, okrog 4 mm dolg hrošček, ki polaga spomladi na še zaprto cvetno popje po eno jajčece. Izlegla ličinka razjeda nato nežne cvetoče dele, ako pa je ugodno vreme, se cveti hitro odpro in črv v hladni pomladanski noči pogine, ker je jako občutljiv. Sicer se pa kar v popek zabubi in koncem maja zapusti mladi hrošček svojo bubo. Čez leto se preživi na drevju žroč listje, prezimi pa pod drevesno skorjo, razpokami, mahom kamenjem itd. Rano pomladi sparjijo se in začno odlagati na popje zopet svoja jajčeca in tako gre njih uničevalno delo naprej. — Pokončevanje jabolčnega cvetodera obstoji predvsem v temeljitem snaženju drevesne skorje in debelejših vej tekom zime. Mnogo ga uničimo spomladi s stresanjem z dreves v zgodnjih jutranjih urah. Pod drevesi razprostremo primerne plahte in dobljene hroške nato uničimo. To delo je dnevno ponavljati. Veliko tega škodljivca se ulovi v razne goseničje pasti, pasti iz cunj ali na lepljive pasove. Dobre pomočnice v boju zoper tega škodljivca

so nam razne ptice, zato jih skušajmo privabiti v čim večji meri v naše sadovnjake. S.

Pospesevanje vinogradništva in sadjarstva! Letos, od 22. marca do 10. aprila se je vršil na novem državnem trtnem nasadu pri Kapeli prvi pomladanski tečaj, na katerem se je poučevalo (praktično in teoretično) kmečke in viničarske mladeniče v vzgoji in negovanju vinske trte in sadnega drevja, ter zatiranju raznih trtnih in sadnih škodljivcev. Kako veliko zanimanje vlada med tukajšnjim prebivalstvom za take poučne kmetijske tečaje, kaže najbolj to, da se je priglasilo za ta tečaj nad 60 oseb. Ker pa je bila državna podpora za sprejem tolikih tečajnikov (vsak udeleženec je dobil glasom objave velikega župana v Mariboru dnevno 10 D) veliko premajhna, so tukajšnje javne korporacije, kakor okr. zastop v Gor. Radgoni, hranilnici in posojilnici v Radoncih in sv. Juriju ob šč. priskočile upravi državnasada s precejšnjimi denarnimi prispevki na pomoč, tako, da se je moglo sprejeti 37 prijavitelcev. Pouk teh se je zaradi uspešnejše in intenzivnejše izvedbe vršil v dveh zaporednih skupinah. Končna skušnja je pokazala prav dober uspeh; pri tej priliki se je razdelilo med tečajnike tudi 10 cepilnih nožev kot nagrada. Uspeh tega prvega tečaja je bil, kakor že rečeno, povsem zelo zadovoljiv in se iz vsega vidi, kako so taki in slični tečaji za naš kmečki naraščaj prepotrebni, posebno tudi vsled tega, ker nima vsak kmečki ali viničarski fant prilike, niti sredstev, posejati kako kmetijsko šolo. Zato je pa želeli, da bi se taki tečaji na tuk. drž. posestvu redno vršili, kjer bi se nudila kmečkemu in viničarskemu naraščaju prilika, upeljati se v najpotrebnejšo vinogradniško sadjarsko abecedo.

Vinogradniki! Velikansko zalogo vsakovrstnega kolja nudi tvrdka Gnilšek v Mariboru in sicer: žagano kolje od 300 D cepano kolje od 500 D naprej za tisoč komadov.

KAKO JE V VINOGRADIH.

Trte so dobro prezimile ter je malo mrtvih oces. Poganki so deloma že pedenji dolgi in spomladanska dela so opravljena. Začenja se druga kop, in kmalu bo prišlo prvo škropljenje in žveplanje. Vinograd-

MALA OZNANILA

Krojaški vajenec išče krščansko mislečega mojstra na deželi. Več pove uprava lista. 653

Vesten sodar iz ptujskega okoliša se priporoča za vsakovrstno sodarsko delo. Na zahtevo gre tudi na dom z orodjem. Drugo po dogovoru. Naslov v upravi. 649

Praktičen kolarski in podkovski kovač išče kovačnico z nekaj zemljiščem v najem. Več pove tiskarna Panonija. Gorinja Rdragona. 644

Učence, 16 let star se vzame takoj za mizarstvo obrt. Hrana in stanovanje pri mojstru. — J. Kobale, Slov. Bistrica. 627

Izkušani kolarski in podkovski kovač, obenem tudi izkušani strojnik išče skorajšnjo službo pri tem ali onem oskrbništvu. Več se izve v tiskarni Panonija, Gor. Radgona. 643

Vajenec ne čez 15 let star s dobrim šolskim spričevalom, kateri se hoče krojaštva učiti se takoj sprejme pri Antonu Kosar, krojaču v Mariboru. Slomškov trg 5. 625

Mlad pošten mlinar z dobrih spričevali, s prakso vsakovrstnih mlinov in tudi dobro pozna motor na nafto, želi takoj nastopiti službo. Naslov pove uprava. 603 3—1

Viničarja se išče na malo posestvo v okolici Maribora pod zelo ugodnimi pogoji s stalno plačo. Nastop takoj. Ponudbe na Konfekcijska tovarna Skušek, Tržaška cesta 8. 626 2—1

Postranski zaslužek - primeren za vsakogar. Pojasnila proti znamki 1 D. Propaganda, reklamna d. z o. z., Ljubljana, Selenburgova ulica 7-II. 464

Malo, arondirano posestvo, ob stoječe iz njiv, travnikov, pašnika in gozda. Hiša z gospodarskimi poslopji. Vse v lepem kraju tik okrajne ceste, vodeče iz Ptuja v Rogatec. — Več se izve pri Jerneju Cep, Sveča pri Majšpergu, p. Ptuj-ska gora. 637 2—1

Sprememba posesti, nakup, prodajo, najem, izročitev prostovoljne dražbe posreduje točno gospodarski oddelek Marstan, Maribora. Ogibajte se pouličnih agentov, pridite naravnost v pisarno. 630

Ugodno se proda radi družinskih razmer okroglo 5 oralov obsegačoč prvovrstno, rodovito, pri državnih cestni in pri malem trgu ležeče zaokroženo posestvo. Večji gozd, lep sadonosnik, travnišče za par govede, vinograd za en polov, njak; njive so lepo obsejane. Izplačila ugodna! Natančneje se izve pri Sinkovič, posestnik pri Sv. Rozaliji pošta Podplat. 656 2—1

Proda se posestvo na Sladki gori pri Poljčanah; ponudbe na M. Trotenšek, Maribor 2. 657

V trgu Sevnica ob Savi je brez popravila hiša s 4 sobami, vrtom in njivo na prodaj. Za izplačat 120.000 kron (30.000 dinarjev) in nekaj na obroke. Pojasnila daje Martin Vodovnik, Sevnica ob Savi št. 46.

Rodovito posestvo, tri velike njive, travniki za 5 glav živine rediti, sadonosnik, zidana hiša, hlevi, blizu farne cerkve v mariborski okolici se za 80 tisoč dinarjev proda. Pojasnila daje Tratnik, Maribor, Grajski trg 2. 636 2—1

Stanovanjska hiša v okolici Celja ob glavni cesti z upeljano trgovino, pripravna tudi za večji industrijski obrat, se poceni proda. Ponudbe na realitetno posredovalnico Lovro Čremožnik, Celje, Kralja Petra cesta 28-II. 629

Mlinarji pozor! Dne 9. maa se proda v občini Crešnjevec posestvo Ivana Kovač. Posestvo sestoji iz 5 parcel, mlina na vodno moč, gospodarsko poslopje v dobrem stanju. — Proda se vse skupaj ali vsako posebej popoldne ob 3. uri na licu mesta. 647

Odda se v najem žaga in mlin. Vse v dobrem stanju ter v prometnem kraju. Naslov v upravnistvu. 622 2—1

Proda se gostilna in mesarija, več posestev, trgovine, mlina, žage. Več pove J. Grošl Slivnica pri Mariboru. 566

Sušilnica za hmelj 4 kv. m na prodaj. Naslov: graščina Gradčič, pošta Velenje. 655

Župni urad Sv. Miklavž pri Ormožu kupi dobro ohranjen harmonij. Ponudbe je poslati istotam. 652

Vinski kupci, pozor! Prodam več hl dobrega, sladkega vina, cena po dogovoru. Skledar Iv. Kočice, p. Žetale. 641 2—1

Prav po ceni se proda srednje težki voz (rabljen). Več se izve pri Jožefu Roj, kovač na Plavču, Zg. Sv. Kungota. 640

Hranilnica in posojilnica pri Sv. Primožu nad Muto reg. z. z n. z. ima svoj občni zbor dne 30. maja 1926, ob 13. uri pri gospodu Kosu na Muti s sledečim dnevem redom: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobritev računskega zaključka za leto 1925. 3. Citanje reviz. poročila. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Slučajnosti. Ako ta občni zbor ne bi bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje drug občni zbor na istem mestu z istim dnevnim redom, ki sklepa pri vsakem številu navzočih zadružnikov. 645

Izjava.

Podpisana Terezija Dotzner, Slivnica št. 7, prekličje in obžaluje tem potom vse žaljive besede, ki jih je dne 27. aprila 1926 izrazila v prepiru z gđ. Terezijo Meglič o gospodu Josipu Kolmanu, županu v Slivnici pri Mariboru. Obenem se istemu zahvalim, da je odstopil od sodnega postopanja.

Slivnica, dne 2. maja 1926.

651

Terezija Dotzner.

S 5-26—52

Sklep.

Konkurzna zadeva: Tvrdka «Juhan», družba z. o. z. v Ljubljani. Narok za ugotovitev naknadno prijavljenih terjatev se določa na dan 8. maja 1926, ob 9. uri dopoldne pri tem sodišču, soba št. 132.

Deželno sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 24. aprila 1926. 646

Vabilo

na redni občni zbor

POSJOJILNICE V BREŽICAH

r. z. z n. z.,

ki se vrši dne 15. maja 1926, ob 18. uri v last. pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1925.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob 18. uri ne bil sklepčen, se vrši isti dan in v istem prostoru ob 19. uri drugi občni zbor, ki sklepa ob vsakem številu zadružnikov.

648

NAČELSTVO.

ZDRAVILIŠČE ROGAŠKA SLATINA

Najlepše in najbolj moderno urejeno zdravilišče kraljevine SHS.

Svetovnoznani zdravilni vrelci:

„Tempel“ - „Styria“ - „Donat“.

Zdravljenje vseh žlečnih in črevesnih bolezni, srca, ledvic in jeter.

Sezona: maj september.

Cene zmerno. — V pred- in posezoni znaten popust. — Koncertna vojaška godba. — Največja udobnost. —

Radio. — Prometne zveze ugodne.

Zahtevajte prospekte!

Ravnateljstvo zdravilišča Rogaska Slatina.

TRAVERZE

CEMENT
APNO

in vse vrste železnine po najnižji ceni pri

Ivan Koradžija

železnina

Maribor

(pri kolodvoru). 632

nikl tožijo, da se ne kaže mnogo grozdja in še to je drobno in bolj slabotno. Morda imajo prav, kajti naše gorice se starajo in lansko poletno deževje tudi ni vplivalo blagodejno na letošnji zarod. Da bi vsaj zrastle dobra kapljica. Vinske cene so se nekoliko ojačile, ker je oživel vinski trg. Navadna vina stanejo 6—7 D, boljša 7—9 D, sortirana vina pa 10—12 D. Fino blago se že težko najde. Do nove trgatve bodo stare zaloge precej izčrpane.

PERONOSPORA.

Rob. Košar.

Peronospora, naša najhujša trtna bolezen, ima dvojno seme: poletno in zimsko. Zimski trosi imajo debelejšo suknjo, in prezimijo navadno v zemlji. S toplo spomladno deževno kapljico, ob času naliva smukne zimsko seme na nežni trtin list, in začne kiliti. Koreninice se zajedo v list in prva infekcija je tu. Navadno je niti ne opazimo, ker je zelo redka. Kaleči zimski tros se kmalu razvije v samostojno rastlinico ki dozori in razstepe okrog sebe na tisoče in tisoče poletnih trosov. Ob času dežja in v toplih vlažnih nočeh, skalijo kaj hitro ta drobna semena, katera raznaša veter na gornje liste in tu in tam se že najde «peronospora». Vinogradniki postanejo nervozni, če tudi ne vedo da je morda to že druga ali tretja poletna infekcija. Eni začnejo škropiti na žive in mrtve, kar vsak teden, drugi preklinjajo vreme in ničvredno galico, tretji pa se udajo v usodo. Po mojem mnenju, pa bi se lahko prihranili milijoni narodnega premoženja, ako bi se pazilo na prve infekcije, in ako bi se organiziralo zatiranje te bolezni, ki se razvija po določenih zakonih in v ozkem okviru. Dolžnost vsakega vinogradnika in viničarja bi naj bila, da prinese prvi trtni list, ki se mu vidi sumljiv glede peronospore, kakemu izobraženemu vinogradniku, ali srezkemu ekonomu v preiskavo, da se zasledi prva infekcija. Ne bilo bi napačno, ako bi se temu zvestemu opazovalcu tudi prisodila primerna nagrada. Kajti on je prvi zažgal grmado v znamenje, da se približuje nevaren sovražnik našim vinogradom. Odslej pa bi naj vsa nadaljna opazovanja in direktive glede škropljenja vodili okrajni strokovnjaki. Saj vemo, da se ta trtna bolezen ne ravna po določenih mesecih in tednih, da se ne ozira na dolgost poganjkov in luninih sprememb, ampak da je njen razvoj odvisen edinole od vlage in da se dajo bodoče infekcije časovno natančno določiti. Temu primerno bi se tudi naj izdale direktive za škropljenje.

VAŽNOST STATISTIKE.

Brez natančnih statističnih podatkov je vsak smotren gospodarski napredek nemogoč. To velja za vsako panogo našega narodnega gospodarstva, posebno za vinogradništvo. Statistika nam šele pokaže našo gospodarsko moč ali slabost, kaže nam dobra in slaba pota, po katerih hodimo, ter nas sili, da začnemo študirati na pripomočke, kako bi si zagotovili lepšo bodočnost. Ali ne bi vsakega vinogradnika zanimala številke, ki povedo, koliko oralov ali ha gorice imamo na primer v mariborski oblasti, v Sloveniji, v Jugoslaviji? Koliko vina se pridelava v posameznih okoliših in v državi, kje in kakega, koliko vina porabijo posamezna velika županstva, ali so aktivna ali pasivna glede vinske produkcije, in odkod uva-

žajo eventualni primanjkljaj, ali kam izvažajo prebitke. Koliko znaša poraba vina na leto in glavo; koliko donašajo razne troširane, užitnine, dohodnine itd. državi; Koliko ljudi živi od pridelovanja, koliko od razpečavanja vinske kapljice. Take orientacije bi koristile vinogradnikom in vinski trgovini! Glejmo, da pridemo vsaj v «desetem» letu naše samostojnosti do podrobne in natančne statistike našega vinogradništva.

V mariborski oblasti je 13.852 ha vinogradov na ameriški podlagi, 1043 ha še je starih nasadov, 7362 ha pa je zapuščenih vinogradov. V letu 1925 se je pridelalo 366.034 hl belega in 27.601 hl črnega vina.

V Sloveniji, to je v mariborski in ljubljanski oblasti se je leta 1924 zatrošarinilo 381.626.63 hl; leta 1925 pa 326.774.26 hl vina v sodih, steklenicah ter kot vinski mošt. Popilo pa se ga je mnogo več, kajti domača poraba vina se ni zatrošarinila, in radi tega ne pride do izraza v teh številkah. Menda ne bo preveč, ako računamo domačo porabo Slovenije na 100 do 200.000 hl. V celem bi pa porabili okrog 500.000 hl vina. Domača produkcija torej ne krije vsako leto našo potrebo.

V avstrijskem državnem zboru je poslanec Zarboch stavil vladi vprašanja: 1. Ali je vlada voljna storiti potrebno, da se ponarejevalci vin kaznujejo ne le z zaporom, ampak tudi s tako denarno kaznijo, da trpijo vsled njen tudi na svojem premoženju? 2. Ali je vlada voljna ukreniti potrebno, da se kletarsko nadzorstvo še poostri? Tudi naši vinogradniki bi se morali pobrigati za take malenkosti, ter zahtevati strogo izvrševanje vinskega zakona, da se rešijo nereelne konkurence.

Kletarska nadzorništa imamo v vsaki oblasti. Vinski zakon tudi eksistira. Dosedaj pa še nismo čitali nikjer, da bi bil kje kdo obsojen na podlagi vinsk. zakona potom pristojnih oblasti. Ali spe naša kletarska nadzorništa? Ali se točijo povsod sama pristna vina? Ali se imena kaznovanih ne sme objaviti? Prosimo pojasnila!

Državna trošarina za navadna vina in vinski mošt je z občinskimi dokladi dala v Sloveniji leta 1924 — 37.202.962 D 32 p; leta 1925 pa 34.518.347 D 14 par. Lepe svote, za katere se je vino podražilo.

Vlada Nemške Avstrije je dovolila trpečemu vinogradništvu 500.000 Šilingov (4.000.000 D) podpore. Posamezne dežele so dale isto svoto.

Italija ne pozna več vinske krize, čeravno prideluje največ vina v Evropi. Njeni modri gospodarski politiki se je posrečilo dobiti inozemske trge v Nem. Avstriji, Švici, Čehoslovaškem, Poljskem in tudi v drugih deželah preko morja, kakor n. pr. v Braziliji. Leta 1922 je pridelala 36.000.000 hl; l. 1923: 54 milijonov; l. 1924 pa 43.000.000 hl.

Meseca februarja se je iz Jugoslavije izvozilo 221.051 kg vina ali približno 1800 hl (600 polovnjakov) v skupni vrednosti 1.290.860 D. Povprečno pride 7 D na liter.

Madžarska je izvozila v letu 1925: 2.559.900 kg vina v sodih in 45.000 kg v steklenicah. Največ vina je šlo v Nemško Avstrijo, in sicer: 1.504.100 kg, na Češko pa 413.900 kg. Svežega grozdja se je prodalo v inozemstvu 310.400 kg. Galice se je izvozilo 7397 q od tega 7394 q v Jugoslavijo. Samo 3 q so šli drugam.

Na leto in glavo se glasom statistike porabi v Franciji 110 l, na Grškem 109, v Bolgariji 104, v Italiji 86, v Švici 68, v Rumuniji 51 litrov vina. V Jugoslaviji se pridelava povprečno okrog 4—5 milijonov hl vina. Pride torej na glavo okrog 30 litrov vina, kar ni mnogo.

Uvoz vina v Slovenijo. Nemški strokovni list: «Neue Wein Zeitung» št. 33 poroča iz Šibenika, da gredo manjše kvalitete dalmatinskega vina večinoma v Slovenijo in v Zagreb in da se je iz Vršca (Banat) izvozilo prejšnji teden nad 100 vagonov vina v Slovenijo. Slovenija pa ne ve kam s svojim vinom! Zahtevajte po gostilnah samo domača vina in odklopite vsako drugo. Vplivajte tudi na prijatelje in znance, da store isto. Držite se 10 zapovedi za vinogradnike, katere smo objavili v prvi številki naših Gospodarskih novic.

Galica. Uvozna carina za galico se ni znižala in zato bo stala pri Kmetijski družbi 7.70 D s prevoznimi stroški pa bo prišla na 8 do 8.25 D. Kakor slišimo v zadnjem hipu, je ministrski svet sklenil znižati uvozno carino na galico za 50%. Sedaj, ko je že prepozno! —

Slovenija porabi na leto povprečno 80—90 vagonov galice ali okrog 8—900.000 kg in plača zato okrog 4—5 milijonov kron uvozne carine.

Mariborski tržni dan 1. maja 1926. Sejmarijev je bilo topot 30 na trgu, ki so prodajali meso po 10.50 do 25, slanino pa po 18 do 23.50 D kg; domači mesarji pa govedino po 8 do 15, volovsko meso 15 do 17.50, teletino 12.50 do 15, svinjino 18 do 20, kravje in ovčje meso 8 do 12.50 D kg. — Perutnine je bilo samo okoli 150 komadov in se je prodajala: piščanci po 25 do 60 D par, kokoši 35 do 60, race, goske in purani 75 do 150 D komad. — Domači zajci 7.50 do 10 D komad. — Kozličiči (20 komadov) 50 do 100, jagnjeta 80 do 150 D komad. — Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, cvetlice, sadike: krompirja in zelenjave je bilo 10 vozov; krompirju je bila cena 5 do 5.50 D mernik (7 in pol kg) ali pa 0.75 do 1.25 D kg; novi krompir je bil prvokrat na trgu in se je prodajal po 10 D kg, čebula 1.50 do 6, česen 5 do 10 D venec, solata 2 do 10 D kg, glavna 1 do 4 D komad, grah v stročju 10 D, ohrovt in karfiol 10 D, špargelji 32 D kg, kislo zelje 2.50 do 3, kisla repa 2 D kg, mleko 2.50 do 3, smetana 12 do 16, oljčno olje 26 do 40, bučno olje 22 do 25 D liter, maslo 40 do 44, čajno 50 do 70, kuhano 45 do 48 D kg, jajca 0.75 do 1.25 D komad, med 85 do 100 D, fižol 1.50 do 2 D liter, sirček 1 do 8 D hlebček. — Sadje: jabolka 5 do 12, suhe češplje 8 do 12 D kg; češnje so bile prvokrat na trgu in so se prodajale po 30 D kg limone 0.75 do 1 D, pomaranče 1 do 3 D komad. — Cvetlice: 1 do 5 D, z lonci vred 50 do 60 D komad. — Sadike (jablane, hruške) 12 do 20 D komad. — Lončena in lesena roba, katere pa ni bilo mnogo, se je prodajala po 1 do 50 D, brezovetele 2.25 do 5 D, lesene grablje 8 do 12, vile za seno 10 do 15 D komad. — Seno in slama na mariborskem trgu. V sredo, 28. aprila je bilo 8 vozov sena, 2 voza otave in 2 voza slame, v soboto 1. maja pa 12 vozov sena, 5 vozov otave in 11 vozov slame na trgu. Cene so bile senu 60 do 87.50, otavi 75 do 80, slami pa 40 do 55 D za 100 kg, slama se je prodajala tudi po 2 do 2.25 D za škop.

Kmečko posestvo s poslopji in okrog 16 oralov zemlje, v okolici Vojnika, po ceni prodaje Lovro Čremožnik, Celje, Kralja Petra cesta 28-II. 596 Kralja Petra cesta 28-II. 596 2—1

V Sremski Mitrovici se zaradi bolezni proda ali da v najem trgovina z lesom s hišo in stanovanjem, z velikim skladiščem za shranjevanje blaga. Leži ob bregu Save, primerno za vsako trgovino. Trgovina je dobro uvedena ima veliko število stalnih odjemalcev. — Ponudbe na Drvara V Maisatz, Sremska Mitrovica. 615 3—1

GALICA
angleška
ŽVEPLO

najfinejše vrste se dobi po najnižji ceni pri

Ivan Koradžija
železnina
Maribor
(pri kolodvoru). 631

Vse te lepe stvari:
lepe čevljičke, torbice in druga darila lahko kupite, ako najdete v milu „Gazela“

samo en zlatnik. V vsak tisoči komad našega priznanega mila vtisnemo namreč po 1 zlatnik in ako imate srečo ga bodele sigurno našli.

Vpoštevajte to ter pridno perite le z milom „Gazela“

ki se odlikuje po izreano obilni peni ter jako temeljito in hitro očisti perilo.

GAZELA MILO

F. SMOLA, zaloga poljed. strojev.

Pozor!

Cenjenim odjemalcem uljudno naznanjamo, da je od 1. maja t.l. naprej

ZALOGA POLJEDELSKIH STROJEV

639 v Ptuj (na Sejmšću)

otvorjena vsaki dan (od 8. zj. do 6. zv.)

Najcenejši nakup mlatilnic, žitnih čistilnikov, gepelnov, slamoreznic itd.

ZAHVALA.

Ob prebriski izgubi svoje iskreno ljubljene matere

Julijane Fras

se zahvaljujem vič. g. župniku Martinu Erhartič in g. kaplanu, ter g. kaplanu jarinskemu za spremstvo pri pogrebu.

Zahvaljujem se tudi vsem sorodnikom in prijateljem od Sv. Petra in iz Maribora ter vsem jakobskim župljanom, ki so predrago rajno spremljali k zadnjemu počitku.

Sv. Jakob v Slov. goricah.

638

Zalujoča hčer Marija.

Kmetje, najbolje zamenjate in preste olje v tovarni bučnega olja v Mariboru, Pod mostom št. 7 (južni breg Drave). Debe se tudi otrobi. 474

Čisti šebeln vosek, kakor tudi suho satovje kupuje po najvišjih dnevnih cenah vsako množino. Franjo Cvilak, svečar in voščar v Slov. Bistrici, Slovenija. 623 2-1

Birnska darila! Po konkurenčni ceni, v veliki izbiri na novo došlem blagu dobite pri urarju in zlatarju Lovro Stojec, Maribor, Jurčičeva ul. 8. 619 5-1

Najlepše kolje za vinograd, in sicer cepane 1000 kom. od 500 D in rezane od 300 D naprej ima na prodaj Strasschill in Felber, trgovina z lesom v Mariboru, Pristaniška ulica 8. 605 2-1

Srebrne krone, goldinarje in zlati denar kupuje po najvišji ceni Urbanc, restavracija Narodni dom v Mariboru. 611 5-1

Kupi se večja množina steklenic od kisle vode? Tudi posamezni komadi. Naslov v upravi. 287

Les, hrastov, jesenov in orehov, kupuje vsako množino proti takojšnjemu plačilu, električna žaga M. Obran, Maribor, Tattenbachova ulica. 553

Najučinkovitejše zdravljenje golše (krofa).

Med najvažnejšimi odkritvami je zdravljenje golše in debelega vratu s pomočjo zdravilne z jodom prepojene soli. Znameniti dunajski učitelj dr. vit. Wagner von Jauregg in mnogi drugi zdravniki se sklicujejo na odnosna izkustva in objavljajo neštivilne slučaje ozdravljenja. Tako so n. pr. v neki švicarski bolnici bolniki na golši oboleli v celih pokrajinah rešeni tega zla. Gre obenem za popolnoma neškodljivo pitno kuro, ki tudi na občno stanje izvrstno učinkuje. Naše zdravilne soli so osvobodile več tisoč ljudi golše in debelega vratu. Zahtevajte naša »Poročila« o zdravljenju s soljo in pitjem, čemu vsak zdravnik zelo rad privoli. — Ustanovili smo v vseh državah postaje za razpošiljanje in pošljemo vam

popolnoma zastoni

naš opis, ki Vas bo gotovo zanimal. Dopisnica zadostuje in takoj dobite zahtevano.

August Märzke, Berlin, Wilmersdorf, Bruchsalerstrasse 5, 938 Abt.

Oglasni in reklamni zavod
Voršiča naslednik
Vinko Kovačič
Maribor, Slomškov trg 16.

sprejema oglase po originalnih časopisnih tarifah za vse tu- in inozemske časopise in revije. Zahtevajte brezplačna pojasnila in reklamne načrte.

Vsem vinogradnikom: kateri potrebujejo ameriškansko cepljene trte in sicer: veliki rizling, silvanec, beli in plavi burgundec, portugizec, rulanec, traminac in črnino, cepljeno na Riparija portalis veliko listnato in Góthe rupestis, korenjaki istih podlag! — Trte so dobro vkoreninjene, dobro zarašene in sedaj na spomlad iz trsnice izkopane. Naročila sprejema ustmeno in pismeno Franjo Ziher, trtnica v Samušani 37, pošta Sv. Marjeta pri Moškanjih. 505

Narodni dom, štajerska klet Oset, prvovrstna vina, znižane cene hrani. Kegljišče. 540 19-1

Kose, švedsko jeklo, garancija za dober rez in klina za stroje pošilja Ivan Oder, Tržič, Gorenjsko, 5 komadov in 5 kamnov 200 D franko. 498

Zlatnike, 10 kronske plačam po 100 in 20kronske po 200 D. Večje množine boljše! Naslov Poštni predal 6, Prevalje. 460

Hočevarjeva aromatična železnata tinktura zoper slabokrvnost, slabo prebavo in oslabelost vsake vrste. Pol litra steklenica 20 D. Za uspešno zdravljenje je porabili tri steklenice.

Leicithin kroglice z železom. Za živčno oslabele, nervozne in od duševnega ter telesnega dela izmučene. Skatlja 24 D. Protinski cvet. Preizkušeno mazilo zoper revmatizem in trganje. Steklenica 14 D. Prsni sok in prsni čaj. Zoper kašelj in bolečine v prsni. Oboje 16 D.

Za živino:

Busolin svečice. Zoper sramnično vnetje ter jalovost krav in telic. Z živinozdravniškim navodilom 30 D.

Sadnikarjev zdravilni prašek zoper obolenje prašičev. Izobno preizkušen pri boleznih na prebavilih, zaprtju in rdečici. Z živinozdravniškim opisom rdečice 12 D, 10 zavojev 100 D.

Hesalin. Uniči takoj vse uši in bolhe pri domačih živalih. Tuba z navodilom 8 D. Za vse te izdelke zahvale na razpolago! V zalogi vsa druga zdravila za ljudi in za živino! Izdeluje in razpošilja z navodili samo:

Lekarna Mr. Stanko Hočevar, 618 Vrhnika 101. 2-1

Iščem sozastopnika

za dve avtomobilski trdki. imeti mora nekoliko strokovnega znanja, kapitala in dobre zveze. Ponudbe pod »Za-8341« na Publicitas d. d. Zagreb, Gundoličeva 11. 602

Krapinske Toplice

blizu Zagreba, Hrvatska, 42° C termalna voda in blata lečita revmo, protin, ishias, ženske bolezni itd. Stanovanje s popolno oskrbo dnevno 50 do 80 din. po oskrbi. V pred- in posezoni znatni popustki. Vojna glasba ter druge zabave. Kopa v hiši, lastna električna razsvetljava itd. Natančnejša obvestila in prospekte daje kopalniška uprava

Krapinske Toplice

Mala Nedelja — Društveni dom.

Na Križevu, dne 13. maja t. l. ob pol 4. uri se ponovi zadnjikrat ljudska igra iz turških časov:

„Miklova Zala“

Nova scenerija! Kestumi iz Ljubljane! Ne zamudite! Oglejte si vsi, stari in mladi, od blizu in daleč, ob vsakem vremenu! 635

Vinogradniki, pozor!

Vašo trto si ohranite pred boleznijo le, ako kupite najboljšo angleško galico gar. brez železa 99—100% in dvakrat raf. ventilirano žveplo!

Garantirano kvaliteto se dobi samo pri

Z. TONEJC, MARIBOR.

Aleksandrova cesta 35. 634

Pozor!

Najceneje in najbolje se kupijo moški in ženski štofi, različno moško perilo, belo in rjavo platno, cefire in gotove različne obleke itd. pri

IVANU MASTNAK

Celje, Kralja Petra cesta 15

manufaktura in lastna izdelovalnica oblek.

Peki, pozor!

V Račjem pri Mariboru se pod ugodnimi pogoji prodaja hiša z pekarijo, vrtom, travnikom in njivo. Pojasnila daje Anton Brinovšek, Sv. Andraž—Velenje. 559 3-1

FRANJO VRABL

zidarski mojster

Dušanova ulica 2 MARIBOR Betnavska cesta

se priporoča za vsa v stavbno stroko spadajoča dela v mestu in na deželi, katera izvršuje dobro, solidno in po najnižjih cenah. Načrti in proračuni brezplačno, če se mu delo poveri.

Pozor!

Kmetje, delavci

priporoča se vam, da kupujete vse svoje potrebščine za obleke, perilo itd. le tam, kjer dobite res dobro in trpežno blago po najnižjih cenah.

To pa dobite edinole v znani manufakturni trgovini

M. FELDIN

Grajski trg 1. MARIBOR Grajski trg 1.

(blizu gostilne »Črni orek«).

Za birmo posebno nizke cene.

Južno-štajerska hranilnica Celje

v lastni hiši Cankarjeva ulica št. 11, nasproti pošte. — Ustanovljena leta 1889

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure in jih obrestuje po kolikor zmogoče najvišji obrestni meri. Rentni davek plačuje hranilnica sama. Za varnosni vlog jamčijo okrajji: Gornji grad, Sevnica, Šmarje, Šoštanj, Vrnsko in rezerni zalogi. Hipotekarna posojila in vsakovrstni drugi krediti pod ugodnimi pogoji. Poštne položnice na razpolago.

BIRMANCI!

Edina prilika za nakup dečjih izgotovljenih oblek ob priliki prihodnje birme po nizki ceni se nudi v trgovini in krojačnici: 626

JAKOB VEZJAK

Maribor, Vetrinjska ulica 17.

Sprejem tudi od strank prineseno blago za izdelavo oblek!

Damo zastoni! 7.000 ur

samo proti povrnitvi stroškov za delo. Da tudi manj premožni pridejo v posest dobre ure, smo napravili 5000 orig. švicarskih moških ur v najfinejšem nikelnastem okrovi, dobro idoč, elegantna oblika. Tri leta pismeno jamstvo.

Proti povrnitvi stroškov za delo kom. 175 D.

Nadalje 2000 kom. najelegantnejših na električni način s pristnim zlatom prevlečene ure, ki se ne razločujejo od pristnih zlatih ur. Te ure imajo tudi izvrstno kolesje in so jako lepe; pošiljamo na gospode in dame, ravno tako

proti povrnitvi stroškov za delo kom. D 210.—

Ponujamo tudi lepe dobro idoč posrebrnjene ure kom. (3 leta pismene garancije.)

D 145.—. Uporabite to priliko, ki se malokdaj nudi, da si naročite. Pošiljatve carine prosto po povzetju. Poština in zamot 10 D.

Fine veržice k uram primerne D 40.—.

UHREN-EXPORTHAUS ZÜRICH

Vogelsangstr. 52-138.

Dnevno dobivamo priznanice, kakor naslednje: Maurach am Achensee, 14. IV. 1926. Prosim, da mi pošljete 4 ure, ravno take g. Leonhartsbergu. Michael Posch, Maurach am Achensee, Tirol.

Poština za pisma v Švico 3 D, za dopisnice 1.50 D.

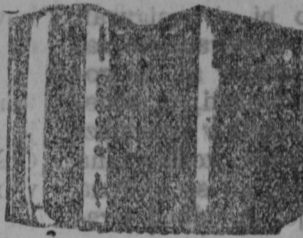
RESNICA

je, da kupite: češko sukno, volнено blago, hlačvino, tiskovino, platno, svilene in cajgaste rute, nogavice, srajce, čevlje in drugo različno blago najbolje kakovosti po znižanih cenah samo v manufakturni trgovini 608

„Pri solncu“

Za obilen obisk se priporoča

A. DROFENIK, CELJE, GLAVNI TRG 9.

Harmonike

fino izdelane, najboljši fabrikat, enoredne 10 tipk, 4 basi 270 din., dvoredne 19 tipk, 6 basov 385 din., ustne harmonike 8 glasov 250 din., 14 glasov 4 din., 32 glasov 1250 din., dvostranske 64 glasov 2150 din., razpošilja veletrgovina R. STERMECKI, CELJE, št. 24. Vzorci manufakture se pošljejo za 8 dni v pogled, ilustrirani cenik z čez 1000 slikami čez razne domače potrebščine pa zastoni. Kdor pride z vlakom, dobi nakupu primerno povrnitev vožnje. — Trgovci en-gros cene.

Obleke in perilo

v vseh velikostih za birmance

kakor tudi izgotovljene moške obleke, ključavničarske obleke, trpežne moške hlače, moško in žensko perilo, svilene rute in vseh vrst drugo manufakturno in modno blago kupite zelo poceni pri

Fr. Starčič Maribor,

Vetrinjska ulica št. 15.

590

Najbolje in najvarneje naložite svoj denar pri

Okrajni posojilnici v Ljutomeru

r. z. z. n. z.

ki obrestuje hranilne vloge najbolje. Tekoči računi.

Posojila na poroštvo, zastavo in vknjižbo.

Uraduje od 1. maja 1926 vsak delavnik od 8. do 12. ure.

Palma
 Najboljše surovine, varujejo Vaše obuvale, trikrat trajnejši kakor usnje in omogočajo vam udoben hod. Ni razkošje, ampak neobhodna potreba vsakega človeka.

Najboljše in zelo trpežno blago

moške in ženske obleke, sukno, hlačevino, volneno blago, plavino, cefir platno, robce, nogavice, gotove obleke in perilo kupite najcenejše le v trgovini

J. N. Šoštarich, Maribor

Aleksandrova cesta 13. 544

ARGUS je naš najboljši domači obveščevalni zavod
ARGUS ima v vseh mestih zanesljive poverjenike
ARGUS daje obvestila o vsem, posebno pa o stanju denarnih zavodov, trgovsko-industrijskih podjetjih in zasebnih oseb
ARGUS-ove informacije so vedno točne, izčrpne in hitre
ARGUS se nahaja v Vuka Karadžičeva ulica 11, Beograd
ARGUS-ov telefon: 6-25, brzojavni naslov: Argus.

Kdor kupuje

pri Trpinu v Mariboru na Glavnem trgu 17, ta si prihrani velike denarja, ker je tam res vse prav pocenil 508

: Najcenejši nakup :

manufakturnega blaga vam nudita

Brata ŠUMER, Celje

Glavni trg 8.

Občinska hranilnica v Ljutomeru

Je pričela s 1. aprilom 1926 poslovanje v tekočem računu ter daje posojila in sprejema vloge v tekočem računu kar najugodnejše. Poleg tega sprejema vloge na vložne knjižice in daje hipotekarna in menična posojila, kakor do sedaj. Občinska hranilnica v Ljutomeru posluje od 1. aprila 1926 naprej za stranke enak dan razen ob nedeljah in praznikih. 581

Vse kar potrebujete

za sebe, svojo družino, svoje prijatelje najlepšo zlatino in srebrnino, ure, verižice, prstane uhane, zapestnice in ves nakit v vsaki ceni; dalje aparate za britje in rezanje las, nože, škarije, doze za cigarete, denarnice, listnice, godala in najrazličnejše praktične predmete morete kupiti brez vsakega rizika, ker vam se nepovsodno takoj na željo zamenja z drugim. Preglejte bogato ilustrovani divot-cenik, ki ga dobite brezplačno od svetovne tvrdke H. Suttner v Ljubljani št. 992.

Kadar pridete v Celje

in predno nakupite manufakturno blago, obleko, odeje ali srajce, oglejte si velikansko zalogo blaga in izdelkov pri

„Amerikancu“

Glavni trg, pri farni cerkvi.

Tam se prodaja najcenejše, ker ima lastno tovarno. Ne mečite denarja proč! Prepričajte se!

ČEVLJARNA

Zaloga vsakovrstnih čevljev lastnoročne izdelave po konkurenčnih cenah.

Dominik Uršič

Breg št. 1., Celje.

Razpošilja se tudi po pošti. Na zahtevo se pošljejo tudi ceniki.

Na malo. 378 Na veliko.

J. KULLICH,

kamnoseški mojster

Celje, Aškerčeva ulica 12

priporoča najcenejše svojo veliko zalogo prvovrstnih nagrobniških spomenikov iz različnega marmorja, granitov in umetnega kamna. Plošče za pohištvo (za umivalnike, nočne omare itd. Okvire za grobe. 609

Čujte! Glejte!
 Kdor hoče lepo in dobro oblečen biti, mora v Konjice hiteti; tam v trgovini Sumerjevi, se blago jako poceni dobi. — Za obilen obisk se uljudno priporočam.

MARTIN SUMER, KONJICE

Naložite denar le pri

Ljudski posojilnici v Celju

reg. zadrugi z neomejeno zavezo

Cankarjeva ulica 4

poleg davkarije (poprj pri »Belem volu«), kjer je najbolj varno naložen in se najugodnejše obrestuje 50

Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica

Posojila po najnižji obrestni meri

PRODAJA v naši državi dovoljenih srečk.

Vsaka srečka se izžreba. Letno obrestovanje po 2 $\frac{1}{2}$ odst. Do žrebanja pride še 24 glavnih dobitkov po 1 milijon dinarjev, 72 glavnih dobitkov po $\frac{1}{2}$ milijona dinarjev, 48 glavnih dobitkov po $\frac{1}{4}$ milijona dinarjev, kakor tudi mnogo drugih velikih dobitkov. Najslabšem slučaju se kapital pomnoži za 100%. Srečke se dobe na mesečne obroke pri »Mercur«, Maribor, Miklošičeva ulica 6. 578

Ustanovljena l. 1839.

Lambret Chiba

klobučarna 330

Celje, Kralja Petra cesta št. 14
 trgovina klobukov in klobučarskih izdelkov. Velika zaloga domačih suknjenih čevljev. — Popravila po najnižjih cenah.

Vsled opustitve

svoje trgovine manufakturnega in špecerijskega blaga in radi izpraznitve trgovskega lokala in pomanjkanja prostora prodam po ugodnih cenah vse blago, skupaj z opremo. Med tem eno sejmsko stojnico z nepremičljivo placjo. Bujalo 10 kompletnih okvirjev za okna s šipami in zlati tami.

FRIDERIK JAKOWITSCH, CELJE

20-1 **APNO** 583

vedno sveže iz Zagorja, najfinejši

Trboveljski in Splitski Portlandcement

zidno in strešno opeko kakor tudi vse druge stavbne potrebščine in cementne izdelke priporoča po najnižjih cenah

C. Pickel, Koroščkova ulica 39.

Godbena glasbila in strune

Priporočam svojo največjo zalogo pihal ter glasbil iz lesa, kot: gosli, kitare, tamburice itd. po najnižji ceni. Za nehbitni in čisti zvok se jamči. Vsa popravila se izvršujejo v lastni delavnici, strokovnjaško

Vaclav Schramm, Celje

špecijalna delavnica za izdelovanje godbenih glasbil, Nakup starih gosel, čeravno zlomljenih. 585

Točna in solidna postrežba! Ustanovljeno 1808!

: Kilne pase :

trebušne obveze, proti visečemu trebuhu, potujočim ledvicam in znižanju želodca, gumijske nogavice in obveze za krčne žile. Umetne noge in reke, korsete, bergle, podloge za ploske noge, suspenzorije in vse aparate, proti telesnim poškodbam izdeluje staroznana tvrdka

FRANC PODGORŠEK, BANDAŽIST, MARIBOR,

Slovenska ulica 7.

Pismena naročila se točno izvršujejo ter pošiljajo po povzetju.

Belak & Inkret, Celje,

323 Prešernova ulica 3

Električne inštalacije
 inženjske, svetil in signalne naprave. Radio-antene. Popravila transformatorjev, generatorjev, motorjev, raznih aparatov itd.

Vodovodne inštalacije
 naprava moder. higijenskih kopalnih sob, klosetov, plovodne naprave, centrirane kurjave. Popravila centralnih kurjav, kotlov, mator, sesalnik itd.

Kakor tudi vsa v te stroke spadajoča popravila se izvršujejo infornacije, proračuni, načrti, vedno na raspelag. in solidno, s večletno garancijo. Cene konkurenčne.

Priporoča se
Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Za poljske križe

si mnogi želijo Kristusove podobe (korpuse). Da ustreže ljudem, jih je oskrbela Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, kjer se dobijo po sledečih cenah: 65 cm veliki po 550 D, 75 cm veliki po 600 D, 80 cm veliki po 700 in 800 D, 90 cm veliki po 800 D, 100 cm veliki po 950 D in po 1280 D, 120 cm veliki po 1700 D.

Stenski križi

z leseno podobo (korpuse) stanejo: Velikost 20 cm po 42 in 77 D, 25 cm po 55 in 90 D, 30 cm po 77 in 100 D, 35 cm po 96 in 115 D, 40 cm po 140 D.

Stenski križi

s kovinasto podobo stanejo v raznih velikostih po 4, 12, 18 in 24 D.

Stoječi križi

s kovinasto podobo stanejo v raznih velikostih in izpeljavah po 22, 24, 28, 30 in 36 D.

Izpeljava je zelo okusna in solidna ter se toplo priporoča, da si vsak, kdor križe potrebuje, iste kupi v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

PODGANE, MISI!

Pošiljamo Vam točno uničevalno sredstvo »Ratinmort« s katerim se zajamčeno gotovo in uspešno izvaja uničevanje. 1 tuba 40 D, dvakrat toliko 60 D. Zavod za uničevanje go-lazni Zagreb, Marovska st. 16. 587 6-1

Stambiljke

vseh vrst izdeluje najcenejše Zinauerja naslednik S. Petan v Mariboru, Aleksandrova 43. Na dvorišču. 1266

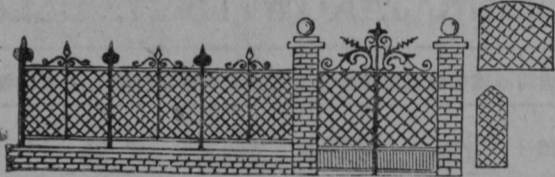
MOSTIN

v izdelovanje zdrave in dobre domače pijače se zopet dobi same pri edinem izdelovalcu Maku Wolfram, med. drogerija, Maribor, Gosposka ul. 33. 440

Prva Jugoslovanska žična industrija d. z. o. z. Celje

Rev, telefon št. 117.

Tov, telefon št. 119.

Izvršuje vse vrste žičnih pleten in tkanin ter raznovrstne železne konstrukcije, ograje za gozde, vrte in parke ter tenis igrališča. Mreže za presipanje, posteljne vloge, železne postelje itd.

Edino najboljši

šivalni stroji in kolesa so le Josip Petelinca Ljubljana

(blizu Prešernovega spomenika ob vodi)

znamke **Gritzner, Adler in Phönix**

za rodbinsko, obrtno in industrijsko rabo.

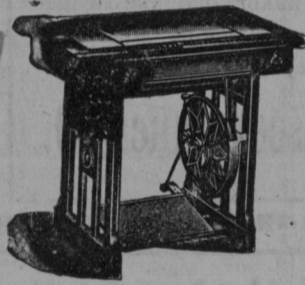
Istotam najboljši švicarski pletilni stroji znamke »Dubled«

Pouk o vezenju in krpanju brezplačen.

Telefon 518

Večletna garancija.

Delavnica na razpolago.

Denar naložite

najboljše in najvarnejše

pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru,

Stolna ulica št. 6

t. z. z. n. z.,

Stolna ulica št. 6

Obrestuje hranilne vloge brez odpovedi po 6%,

na trimesečno odpoved po 8%.

Oglasi v „Slov. Gospodarju“
imajo najboljši uspeh

Tudi stara mati

si ogleda zlato milo, katerega priznana nedosegljivo kakovost in štedljivost pri vporabi se splošno hvali.

To je pristno

ZLATOROG TERPENTINOVNO MILO,

ki napravi tako lepo, belo, bleščeče in duhteče perilo. Vrhu tega vsebuje pa vsak tisoči komad pristni zlatnik po 10 frankov.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica Maribor.

V lastni, novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo.

Izvršuje vse bančne posle najkulantnejše! — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu.

Pooblaščen prodajalec srečk drž. razr. loterije.

Fran Strupi Celje

Vam priporoča svojo bogato zalogo steklene ter porcelanaste posode, sve-tlik, ogledal, raznovrstnih šip, lepih okvirov itd. itd. — Prevezema vsakršna steklarska dela. — Najsolidnejše cene in točna postrežba.

Na drobno in na debelo.

Na drobno in na debelo.

Prva žebljarska in železoobrtna zadruga v Kropi in Kamni gorici.

Pisarna: Žebljarska zadruga Kropa (Jugoslavija).

Telefon interurban Podnart.

Brzojavke: Zadruga Kropa.

Žebli za normalne in ozkotirne železnice, žebli za ladje, črni ali pocinkani, žebli za zgradbe, les i. t. d., žebli za čevlje. Spojke za odre in prage, spojke za ladje in splave. Železne brane. Zobje za brane. Kljuka za podobe, zid, cevi, žlebe i. t. d. Vijaki z maticami. Podložne pločice. Matice. Zakovice za tenderje, kotle, sode, mostove, plo-čenino, kolesa i. t. d. Vijačni čepi. Verige. Izdeluje lahke transmisije, popravlja strokovnjaško gospodarske stroje in opreme za vodne žage in mline.

Vsi v našo stroko spadajoči železni izdelki po vzorih in rabah najceneje.

Ilustrovani ceniki na razpolago! — Prodaja se samo na debelo trgovcem.

Gospodarske novice

Mesečna priloga »Slovenskemu Gospodarju«

Sadjarstvo.

OP AVILA V SADONOSNIKU V MESECU MAJU.

Novo posajena drevesca se morajo pri sušnem vremenu, posebno v lahki ali peščeni zemlji, zalivati. Vsacemu poedinemu drevescu damo vsaj 10 lit. vode na teden, ker drevo nima še globoko svojih koreninic, ki bi omogočale zadostno preskrbo z vodo.

Že koncem aprila se pojavijo navadno listne ušice, katerih barve in oblika so mnogobrojne. Vse škodujejo s tem, da sesajo življenjski sok iz mladik, ka terega bi sicer porabilo drevo. Mladike se zvijejo in dostikrat posuše. Da, zgodi se, da mlada drevesa te ušice celo tako uničijo, da jih potem zima pobere, ker njih les ni dovolj odporen proti mrazu. Stalne spremljevalke listnih uši so mravlje, katere jih izdajo, ako tudi ušic samih ne zapazimo. Nekateri mislijo, da povzročajo škodo mravlje, katere samo pijejo sok, ki ga ušice izločajo in polizejo ostalo tekočino, ki pride iz po ušic napikani mladiki. Odpravimo ušice, tako izginejo tudi mravlje. Popolnoma brezuspešno boriti se je pa proti mravljam, ki itak ne prizadenejo nobene škode in škodujejo drevesu posredno le s tem, da pogosto prenašajo ušice, katere smatrajo za svoje molzne kravice.

Proti navadnim ušicam se borimo najlažje s tobačnim izvlečkom v 2% razstopini. Mladike pomakamo v to tekočino ali pa škropimo napadene dele, pri čemur seveda porabimo več, kot pa pri namakanju. Tudi ako skuhamo zavitek tobaka v 2 l vode, dobimo dobro sredstvo. Pomaga pa celo milnica, prirejena tako, da skuhamo 1 kg mila v vodi in to vodo vlijemo v 70 l druge vode. To sredstvo izboljšamo še s tem, da dodamo še nekoliko tobačnega izvlečka (1%) ali tobakove vode.

Pri sivih listnih ušicah, ki imajo voščeno prevleko, pomaga pa najbolje quassijev les, ki ga kupimo v drogeriji, prekuhan v vodi, v kateri smo ga poprej en dan namakali in dopolnjen 1 kg tega lesu na 100 l vode, v kateri imamo že tudi 1 kg prekuhanega mila. To sredstvo je popolnoma zanesljivo pri vseh vrstah ušic, dasiravno je drago in bilo bi tu priporočati samo namakanje, ker nas drugače to preveč stane.

Posamezne ušice se uničijo tudi s tem da jih zmastimo z roko. Prej ko začnemo borbo s temi škodljivci, tem bolje je za drevo in za nas, ker si s tem prihranimo obilo delo, ker se ušice grozno množijo.

Pri breskvah se pojavi v tem mesecu najbolj kodravost breskovega listja.

Proti tej bolezni se, posebno pri mladih breskvah, borimo na ta način, da vse napadene liste takoj odstranimo in sežgemo.

Pri drevju, katerega smo posadili že prejšnje leto, nacepimo kožo na deblu lako od vej do tal, da ne sežejo zarezne čisto do lesu. S tem damo drevesni skorji prožnost, katero je izgubila in drevo nekako osvežimo. Tudi debelejšje veje je dobro nacepiti. To lahko napravimo tudi pri starejšem drevju, ako tega nismo poprej storili.

Zalivanje drevja z gnojnico je posebno važno opravilo v tem mesecu. Po s travništvom zvezanem sadonosniku pa napravimo to po 1. košnji. Gnojnice, v katero doteka obilo vode izpod kapa in od drugod, pa ne kaže razvažati, ker imamo več dela z njo, kot je pa njena vrednost. Tako porabimo blizu doma, kamor jo napeljemo po jarkih.

Skrbimo tudi, da uničimo vse gosenice, katere se pojavljajo na drevju včasih v velikem številu. Vsaka gosenica je škodljivec. Podpiramo pticepevke, ki nam v boju proti vsej škodljivi golazni izredno pomagajo. Napravljamo jim radi hišice po drevju, v katerih gnezdiijo in jih ščitimo pred mačkom. Vsaka tičica uniči na tisoče golazni, ki nam sicer sadjarstvo naravnost onemogoča.

Sorte, katere rad napada škrlup, škropimo po cvetju s 1% bakreno apneno zmesjo. To škropljenje potem še 1—2 krat ponovimo preko leta. Predvsem so te sorte redčiti v kronah, da dosežemo tako bolj redko krono, v kateri se ta bolezen ne more preveč razvijati. Škrlup ali krastavec posebno rad napada nekatere hruške maslenke, katerim uniči predčasno listje, posebno pa poškoduje sad. Zelo močno nastopa v vlažnih letih. Izmed jabolčnih sort napade posebno mašancgarja in pa londonski pepinek ter kosmača. Krastavo sadje rado jeseni gnije in je porabno samo za mošt. Zadnji dve leti je škrlup grozno nastopil, mnoga hruškova drevesa so zgubila svoje listje že meseca avgusta.

NERODOVITNOST SADNEGA DREVJA.

Mnogi sadjar toži o tem ali onem drevesu, da mu jako neredno rodi, ali pa je sploh trajno nerodovitno. Kakor ima vsaka stvar svoj vzrok, tako je tudi tukaj temu dejstvu nasproti nebroj vzrokov. Omenim naj le nekaterè najglavnejše:

S cepiči od nerodovitnega drevesa se prenaša z gotovostjo lastnost nerodovitnosti na potomstvo. Cepiče je jemati tedaj le od rodovitnih dreves. Nerodovitna drevesa je pa najboljšje

precepiti s primerno, rodovitno sorto.

Vzrok trajni nerodovitnosti je čisto nepravilno sajenje. Preplitvo sajenje je škodljivo, ker bi korenine drevesa trpela vsled suše, mraza ali zunanjih poškodb. Še bolj škodljivo je pa pregloboko sajenje, kajti korenine se v tej globini nikakor ne morejo primerno razvijati in drevo navadno tudi predčasno usahne. Pravilno sajeno sadno drevo mora stati tako globoko v zemlji, kot je stalo sicer preje v drevesnici.

Na rodovitnost zelo vpliva zemlja. Ob pomanjkanju potrebnih hranilnih snovi ne more drevo nastaviti zadosti cvetnega popja. Z zadostnim gnojenjem spravimo drevesa nazaj k rodovitnosti.

Od velike važnosti za dobro rast in rodovitnost sadnega drvja je tudi lega nasada. V višje vetrovne in hladne lege sadimo samo neobčutljive vrste in po možnosti napravimo varnostne nasade (od konifer).

Toča povzroča za 2—3 leta nerodovitnost sadnega drevja. Njen učinek ublažimo s takojšnjim škropljenjem z raztopino modre galice; korak več storimo, ako si pustimo sadne nasade zavarovati proti toči.

Na nerodovitnost sadnega drevja vplivajo zelo tudi razni škodljivci in bolezni (kaparji, uši, fuzikladi, monilija itd.). Zatirajmo jih z vsemi sredstvi in močmi!

Vzrok nerodovitnosti zamore biti tudi: nepopolno razviti cvetni deli, pomanjkanje vlage ali prehuda vročina ob času cvetja, nepravilno obrezovanje ali neprave podloge (pri priličnem sadnem drevju), mraz itd.

S.

DREVESNI KOL.

Po precejšnjem zastanku, posadi se zopet pri nas vedno več sadnega drevja. Razveseljiv pojav sicer, če se pa stvar pogleda iz bliže, vidi se pri tem čisto težke nepravilnosti. Naj omenim samo velik nedostatek, ki ga mnogi sadjarji pri tem prezrejo: dati drevesu primeren kol. Kako klaverno slika nudi včasih mlad sadni nasad, ko stoje ob mogoče lepih drevesnih sloki, preslabi ali predolgi kol! Kakšen naj bo drevesni kol? Drevesni kol naj bo raven, gladek in obeljen, prilično močan (v premeru naj bo debel 7—8 cm), ter primerno dolg, vendar za par cm krajši od drevesne krone, da se veje vsled drgnjenja ne poškodujejo. Ako se računa globina jame 50 cm, ter je deblo drevesca 2 m visoko, bo dolgost kola 2.50 m v največjih slučajih zadostoval. Kol se zabije v dno jame še pre-

den smo to zasuli z zemljo in drevo posadili — in ne pozneje, ko je drevo že posajeno. O priliki sajenja priveže se drevo ob kol le rahlo; trdno se priveže šele, ko se je zemlja in ž njo drevo že do dobra usedla. V slučaju potrebe izmeniti kol z novim, ne odlomimo kratkomalo starega, ampak izpulimo ga celotno, na kar postavimo na isto mesto novega. — Trpežnost drevesnih kolov zvišamo z impregniranjem, in sicer rabimo za svežo kolje 5% raztopino modre galice, a suho kuhamo par ur v karbolineju ali pa premogovnem katanu.

POKONČEVANJE GOSENIC.

Razne gosenice in enak mrčes napravljata nam včasih ogromno škodo. Često so temu krivi gospodarji sami, ki nočejo uničevati gosenic, dokler še niso preveč razmnožene, kar je mnogo lažji posel, nego storiti to takrat, ko so se gosenice že silno razmnožile. Ni pa dovoljno tudi, uničevati samo metulje, ampak uničevati moramo tudi metuljeva jajca in gosenice, čim se jih opazi. Pri tem gledati, da-li mogoče izlezejo gosenice iz kakega skupnega gnezda, ter, če ga najdemo, moramo gosenice v njem temeljito pokončati, predno se razlezejo na vse strani. Ogromno delo pri pokončevanju vrše razni ptiči, posebno ptice-pevke.

Protiv gosenicam se pa lahko z uspehom borimo tudi z raznimi kemičnimi sredstvi. Tako se vzame lahko v ta namen barijev klorid (3%), ki se ga raztopi v vodi enako kot to delamo z modro galico. Pred uporabo se mora raztopina dobro pomešati. S to raztopino poskropljene gosenice kmalu poginejo, a rastlini 3% raztopina tega sredstva ne škodi; močnejša bi popalila nežno listje.

Pokončevanje mrčesa izvajajmo složno; tako delo bo moglo dati najboljše rezultate. Predočujmo otrokom korist pokončevanja gosenic; navdušimo jih za ta posel, da bodo uverjeni, da lahko tudi oni koristijo sebi in drugim.

Poljedelstvo.

BULAVA SNET NA KORUZI.

Razne rastline, katere prideljuje kmetovalec, niso kakor tudi človek in živali varne pred raznimi boleznimi, obolijo kaj lahko. Obbolele rastline pa ne morejo dati seveda toliko pridelka kot zdrave, ker jim boleznij izčrpajo del moči. Po večini povzročujejo te rastlinske bolezni razne glivice, katerih se ime nujemo tröse, pride na rastlinsko telo, tam vskali, glivica se razraste na rastlini, se vanjo zajeda, ter ji jemlje hrano, katero bi sicer rastlina

zase porabila. Zato je velike važnosti, da obvaruje kmetovalec svoje rastline pred boleznimi, oziroma jih zdravi.

Med raznimi rastlinami, katere napadajo boleznij več ali manj močno, je kuruza radi nje močne rasti razmeroma manj podvržena raznim boleznim, vendar lahko nastopi slučaj, ko da kuruza radi boleznij tudi za četrtnino manj pridelka kot zdrava. Največ ji škoduje takozvana bulava snet. Povzročata to snet mala glivica, prostemu očesu nevidna. Ona okuži različne dele koruzne rastline, ter se kmalu tako zaraste in razmnoži, da je že 14 dni po okuženju na okuženem mestu opaziti s prostim očesom oteklino — bulo — ki postaja vedno večja. Ta bula je spočetka obdana z belo kožico, pozneje pa ta kožica razpoči, iz bule se pa siplje črnkast prah, ki ni nič drugega kot trosi te glivice, ki so se v buli razvili in dozoreli. Teh trosov je na milijone, veter jih raznaša po koruznem polju; ako padejo na sveže dele rastline, se tam razvijejo zopet nove bule, in to tem preje, čim bolj sočen je dotični del rastline. Okuženje je torej mogoče vsak čas med rastno dobo kuruze in vsakem nadzemskem delu rastline. Tako lahko zrastejo bule na stebelu, v listnih pazduhah, na listu posebno pa na metlici in storžu. Bule odvzamejo napadeni rastlini toliko hrane, da ista ne da polni pridelka zrna, kot bi drugače, ako pa napade snet storž sam, tedaj pa napadeni storž ne da skoraj nič pridelka.

Sicer ne nastopa povsodi enako močno ta snet, ponekod jo je malo opaziti. Vendar pa, ker so, kjer se pojavi, zdrave rastline vedno izpostavljene nevarnosti okuženja, se mora zatirati in to prej, predno razpoči bula in začne sipati trose. Trosi se lahko držijo tudi semena, zato je dobro razkužiti seme. To pa ni še dovolj. Med rastjo kuruze se mora iste izrezati, oziroma napadene dele rastline odstraniti iz polja in sežgati. Uspehi se doseže pri zatiranju te bolezni pa le, ako se kuruza pregleda natančno in vse bule odstrani dokler so še mehke, in še nerazpočene.

Kjer se pa ta bolezen prav močno pojavlja, tam se ne sme sejati naslednje leto kuruze; ne sme se nadalje gnojiti s hlevskim gnojem, v katerem se nahaja koruznica, sploh naj se ne gnoji kuruza niti s svežim hlevskim gnojem, niti s hlevskim gnojem sploh, ako bi imel ta vsebovati trose te sneti, ki so prišli vanj po kakoršnikoli poti. V tem slučaju, ko bi s takim hlevskim gnojem koruzno polje le okužili, je boljše gnojiti kuruza z umetnimi gnojili. —

JESENSKI PODLESEK.

Izmed mnogih plevelov, ki se širijo po travnikih in pašnikih, zmanjšujejo vrednost krme, oziroma pašne, je jesenski podlesek izmed najškodljivej-

ših. Ne samo, da jemlje prostor drugim travam, temveč je tudi zel strupen. Cvete šele pozno v jeseni, seme mu pa dozori spomladi ter se vsuje pred prvo košnjo, ter se, ako se primerno ne zatira, kmalu tako razmnoži, da postane krma zelo škodljiva in strupena za živino.

Kako pa pride v krmo? Ako si ogledamo mesta na travnikih, koder smo videli v jeseni cveteti podlesek, spomladi, bodemo opazili na teh mestih široke, mesnate, temnozeleneliste, redi katerih se nahaja trodelen plodni mešiček: to je podlesek, ki se daje dozoreva. Pri košnji pa pride nje govo listje med seno. Razmnožuje se pa ne samo z semenom. Na mestu, kjer se je vgnezdil, razvije v zemlji podzemsko steblo v obliki čebule, s pomočjo katere ne pogine tako kmalu, temveč uspeva tam leto za letom.

Strupeni so vsi deli tega plevela. Žival to sama instinktivno čuti, ker se ga namreč na pašnikih ne dotakne. Za tudi v zeleni krmi, ki se živini poklada cela, ga ista (posebno konji in ovce) dostikrat izloči, toda v senju, posebno ako se isto krmi rezano, ga živina ne ve več izločiti ter ga povžije, posebno pa goveja živina. V krmi povžit podlesek povzročata pri živini močno zastrupljenje. Sline se močno cede, živino žeja, govedo prežvekuje zelo slabo, prebava se ne vrši v redu, nastopa želodčno in črevesno vnetje, tako da trpi zdravje, a lahko tudi živinče pogine na posledicah. Ne samo listi in plodni mešički, tudi cvetovi, ako pridejo v otavo, so škodljivi.

Ker je ta rastlina tako škodljiva, jo ne bi smel noben kmetovalec trpeti na travnikih, temveč jo na vsak način zatirati, da se obvaruje škode. Za zatiranje tega plevela se priporoča več načinov, ki so več ali manj uspešni.

Ako se čebulo podleska, ki tiči precej globoko v zemlji, nabode, prevrta ali raztrga, tedaj ugineta rastlina. Zato se priporoča prebadanje čebule z ostičasto železno palico. S tako palico se zabode tikom podleskovega stebela globoko v zemljo ter prebode čebulo v zemlji. Toda pri tem načinu se pač le redko zadene čebulo. Ker tiči v zemlji, ne vidimo, ali smo jo zadela, ali ne; kljub marljivemu zabadanju in prebadanju zemlje lahko podlesek še naprej raste, nam na jezo. Ne bilo bi tako težavno pogoditi čebulo, če bi se namreč ista nahajala navpično pod stebлом. Največkrat se pa ista nahaja v zemlji malo v stran od stebela. Ko poganja namreč steblo iz čebule, isto rado priraste radi odpora zemlje malo poševno na dan, zato je prav težavno zadeti čebulo.

Uspešnejše se že zatira podlesek, ako se izvleče čebula iz zemlje, ne

da bi se moralo pri tem zemljo kopati. To bi se pa dalo izvršiti le z dolgim in močnim svedrom, s katerim bi se izvrtala cela rastlina s čebulo vred iz zemlje, slično kod se izvrtata zamašek iz grla zamašene steklenice. Tako delo je pa zamudno in težavno, posebno kao je podleska veliko.

Uspeh pri zatiranju se pa doseže tudi, ako se prepreči cvetenje in zorenje semena in ako se prepreči, da si naloži podlesek za prihodnje leto rezervno hrano v čebuli. V jeseni se poruje cvetove, spomladi pa stebila z listi in mešički vred. Ako je zemlja pri temu malo vlažna, ni to delo tako naporno. Ker se rastlini s tem odvzamejo listi, ne more dobiti čebula več hrane iz njih, ona radi tega oslabi in če se ruvanje listov naslednjih let ponovi, ugiine rastlina. Seveda se izruvane liste ne sme pustiti na travniku, temveč se jih mora odstraniti.

Na travnikih pa, ki so tako zanemarjeni, da je na njih vse pisano od podleska, bi pa tudi to sredstvo, dasi zelo uspešno, ne zadovoljilo popolnoma radi ogromnega dela in premalo časa za ruvanje, ako ni delavnih moči dovolj na razpolago. V tem slučaju bi preostalo samo to, da se travnik ali pašnik preorje ter uporablja nekoliko let kot njiva. Uporaba kod njiva je pa mogoča skoraj vedno, razen ako ni lega ali prestrma ali pa premokra. Ko se je z večletnim obdelovanjem podlesek zatrl, se zemljišče z posetvijo travnega semena zopet spremeni v travnik ali pašnik.

Živinoreja.

Dr. F. Jerina:

CEPLJENJE PROTI SVINJSKI RDEČICI.

Na prigovarjanja nekaterih naprednejših živinorejcev in v vezi z istonaslovnim člankom, ki je izšel v »Slov. Gospodarju« pred pol letom, smatram za potrebno, podati nekatere pojasnila glede dvomov živinorejcev v popolni uspeh cepljenja, zlasti ker se bliža čas cepljenja.

Že naslov sam »Cepljenje proti svinjski rdečici«

pove dovolj jasno, da so s takim cepivom cepljene svinje odporne samo proti rdečici. Neoprostljiva napaka in krivica za napredek v živinoreji je, če se izgovarjajo živinorejci pri pozneje nastalih posameznih obolelih ali pa smrtnih slučajih, češ, svinja je bila cepljena, pa je vseeno zbolela ali pa poginila. Za vsak tak slučaj se navadno izve daleč naokrog in ker gre govorica od ust do ust, je navadno poslednja trditev ta, da je svinja ravno radi tega poginila, ker je bila cepljena. Če cepljena ne bi

bila, gotovo ne bi poginila. Take neosnovane trditve seveda oplašijo tudi napredne živinorejce, tako da začnejo resno dvomiti v uspeh cepljenja. Jedino pravilno postopanje je, da pozovejo živinorejci pri vsakem takem slučaju živinozdravnika, ki naj slučaj iz znanstvenega stališča natančno pojasni: če je svinja zbolela za rdečico, se bode po ponovnem cepljenju gotovo ozdravila, ako ni bolezen že preveč zastarela. Sicer se pa navadno ugotovijo pri takih slučajih druge organske bolezni, ali pa kuga, ki se je v naših krajih v poslednjem času precej ukoreninila in razširila radi živahne komunikacije s svinjami onih pokrajin, kjer je svinjska kuga udomačena. Cepivo proti svinjski rdečici je za pojav takih slučajev popolnoma nedolžno. To cepivo nima nobenih škodljivih posledic za živalski organizem. Svinje obolijo za organskimi boleznimi, ali pa kugo, oziroma ostalimi kužnimi boleznimi, če so bile cepljene proti rdečici ali pa ne. Ako se hoče imeti svinje odporne tudi proti kugi, se jih mora cepiti še posebej s cepivom proti svinjski kugi. Vendar pa v splošnem to cepljenje za naše kraje ne pride v poštev, ker bolezen še ni v taki meri razširjena.

Take slučaje izkoriščajo zlasti oni živinorejci, ki so načelno proti cepljenju. Pripovedujejo neverjetne reči, jih namenoma širijo in navadno dosežejo tudi uspeh svojega za napredek živinoreje kvarnega postopanja s tem, da odvrnejo od občekoristnega in jedinega načina, obvarovati svinje pred najnevarnejšo boleznijo: svinjsko rdečico, tudi naprednejše živinorejce. Je pa iz dejstev dokazano, da je bolezen najbolj tam razširjena, kjer se v splošnem cepljenje popolnoma odklanja. Če bi se cepilo sistematično vse svinje leto za letom, bi se bolezen v nekaj letih popolnoma izkoreninila. Vendar sodeč po da našnjem razpoloženju živinorejcev, tega napredka v živinoreji še dolgo ne bomo pričakovali.

Drugi pomislek živinorejcev glede cepljenja je **dolgotrajnost odpornosti** cepljenih svinj proti bolezni. Po sedanjem splošnem načinu cepljenja ostanejo svinje odporne proti rdečici najmanj 4 mesece, navadno 6 mesecev, ali pa tudi dalj časa. Odvisno je to od narave posameznih svinj. Za smernico uspeha cepljenja moramo seveda upoštevati najkrajši čas trajanja odpornosti, t. j. 4 mesece. Cepljenje zdravih svinj obvaruje torej iste pred boleznijo 4 mesece (tudi 6 mesecev). Po preteku tega časa so svinje zopet take, kakor pred cepljenjem, to se pravi: zopet dovzetne za bolezen. Take svinje lahko ravnatoko obolijo za rdečico, kakor necepljene. Res se

da s takozvanim docepljenjem doseže enoletno odpornost. Vendar je nemogoče pri nas ta način cepljenja upeljati, ker živinorejci nočejo ali pa ne morejo razumeti, zakaj cepiti dva krat zaporedoma v razmahu od 6 dni iste svinje. Razlago za to smatram za nepotrebno, ker ne bi našla nobenega odmeva. K večjemu se vrši cepljenje pri naprednejših živinorejcih dva krat na leto, t. j. na spomlad in v jeseni. Tudi ta način predstavlja velik napredek v živinoreji in je le želeto, da bi si pridobil kar največje število naših živinorejcev. Vendar pa naj bo prva skrb ta, da se vsi živinorejci spoprijaznijo s cepljenjem, uvidijo njegovo važnost in pustijo cepiti svojo svinjo vsaj enkrat letno, t. j. spomladi, da bodo svinje odporne proti bolezni vsaj po leti, v najbolj nevarnem času. Pri tem si pa zapomnite, da ne škodujete cepljenju z neutemejenimi govoricami, ako so Vam zbolele cepljene svinje po preteku 4 (do 6) mesecev.

Res je, da **včasih obolijo svinje že kmalu (v 2 do 7 dneh) po cepljenju**, ali pa nemudoma poginejo. Vendar so taki slučaji redki. Ampak dejstvo, da se vest o takih slučajih z neverjetno naglico razširi, tudi na 100 km daleč, ter se pri tem število obolelih in poginjenih do skrajnosti pretirava, prikazuje take slučaje v čisto drugačni luči, kakor so v resnici. Recimo, tri svinje so obolele ali pa poginile radi cepljenja. V daljavi od 100 km se govori o številu 100 do 300. Seveda se mora na ta način vsakdo oplašiti pred cepljenjem.

Nastane vprašanje, zakaj obolijo, oziroma poginejo v nekaterih redkih slučajih svinje radi cepljenja? Kje tiči vzrok, v svinjah, ali kje drugod? Predno obolijo svinje na rdečico, se morajo najprvo okužiti z rdečičnimi klicami (bacili). V času, ko so dobile svinje klice v telo in so obolele — to je čas od 2 do 4 dni — izgledajo svinje popolnoma zdrave in je samo okuženje nemogoče ugotoviti, tudi po živinozdravniku ne. Če se take okužene svinje, ki pa še ne kažejo nobenih znakov bolezni, cepi s cepivom, s katerim se cepi samo zdrave svinje, to se pravi, z rdečičnimi klicami, katerih učinek na telo je pa slabjši, kakor onih, ki so naravnim potom udrle v telo, je že okužena svinja poleg rdečičnih klic, dobljenih naravnim potom, zadobila še gotovo količino v učinku poslabšanih klic skozi cepljenje. Učinek rdečičnih klic bode seveda tim večji, čim večje število jih je v telesu, to se pravi, take svinje navadno prav kmalu obolijo, česar tudi majhna količina proticepiva proti rdečičnim bacilom ne more preprečiti, ki se pri cepljenju zdravih svinj vbrizga obenem s cepivom.

ki održi v učinku poslabšane rdečične klice. Zato je dolžnost živinozdravnika, ki vrši cepljenje, da natančno povpraša, če je v hlevu vladala pred kratkim časom bolezen, a živinorejci naj na taka vprašanja odgovarjajo popolnoma odkritosrčno. Če pa le oboli kaka svinja kmalu po cepljenju, je pa dolžnost živinorejca, da takoj pozove dotičnega živinozdravnika, ki bode s ponovnim cepljenjem preprečil večjo nesrečo, to se pravi, bolna svinja se po ponovnem cepljenju v najkrajšem času ozdravi.

Včasih in to le v gotovih krajih cepljene svinje hitro poginejo. To je navadno slučaj pri svinjah, ki so že okužene s klicami svinjske kuge, a še ne kažejo nobenih znakov te bolezni. Tu pridejo v poštev zlasti oni kraji, kjer so obe bolezni razširjeni: kuga in rdečica. Tu mora biti živino zdravnik še prav posebno previden in mora izločiti od cepljenja proti svinjski rdečici vse one kraje, kjer se tudi kuga navadno pojavlja, ali pa mora obenem s cepivom proti rdečici vbrizgati tudi gotovo količino proticepiva proti klicam svinjske kuge.

Preteklo leto se je dogodil slučaj, da je poginilo nekaj svinj vsled napačnega cepiva. Jaz mislim, da se ta slučaj nikdar več ne bode dogodil. Napravila se je pri tem velikanska napaka, da se je o zadevi preveč govorilo, pisalo in seveda pretiravalo. Mnogo živinorejcev se je vsled tega tako oplašilo, da jih ni mogoče več pregovoriti tudi z dokazi ne, da je bil to samo slučaj v preteklem letu in da se ne bode več dogodil. To neutemeljeno pretiravanje je povzročilo v napredku živinoreje veliko škodo in jo bode mogoče popraviti šele v teku nekaj let. Take govornice se z neverjetno trdovratnostjo vzdržujejo, čeprav je v tem slučaju povrnila država vso škodo, ki so jo živinorejci vsled nepravega cepiva pretrpeli. In značilno je za duševni pojav naših živinorejcev ravno to dejstvo, da se povdarja samo škoda, ki je nastala vsled cepiva, a o izplačilu za poginjene svinje od strani države se pa popolnoma molči.

Pri cepljenju že bolnih svinj, ki pa niso bile zdrave cepljene, se včasih dogodi, da taka svinja navzlic cepljenju pogine. Potem se zvrča krivdo na cepljenje, češ, saj nič ne pomaga. Kriv je tu vedno živinorejec sam. Če je pravočasno poklical živinozdravnika, da izvrši cepljenje bolnih svinj, so se te gotovo ozdravile. Ampak tu nastane vprašanje, kaj da smatramo pod pravočasno? Bolezen se v telesu v vročem času veliko hitreje širi, kakor v hladnem. Zato je n. pr. po letu včasih že po preteku 12 ur po izbruhu bolezni cepljenje prepozno; včasih tudi že po krajšem času. Sicer

se pa povprečno ceni, da je prva dva dni bolezn še vedno čas za cepljenje. Bolne svinje, ki so se ozdravile, ne obolijo nikdar več za to boleznijo. Zapomnite si pa, živinorejci, da ostanejo svinje, ki so bile z bolnimi v dotiki, ali pa v neposredni bližini, in so bile obenem z bolnimi radi varnosti cepljene samo s proticepivom, odporne proti rdečici samo 1 mesec, in da po preteku enega meseca tudi te lahko obolijo ravno tako, kakor da niso bile cepljene. Zato se mora take svinje v najkrajšem času ponovno cepiti.

Kot poslednji greh, ki ga pripisujejo neprijatelji cepljenju, je vpliv cepljenja na rejo svinj. Trdovratno vstrajajo na mnenju, da se cepljene svinje slabše redijo. So pa zopet prijatelji cepljenja, ki so mnenja, da se cepljene svinje boljše redijo. Napačno je mnenje prvih in drugih. Cepivo proti rdečici, kakor sploh vsa cepiva, nimajo nobenega vpliva na rejo. Če so svinje cepljene ali pa ne, se bodo vedno enako redile: dobro ali pa slabo, kar pa ni popolnoma nič odvisno od cepiva, ampak od čisto drugih vzrokov: slabo ali dobro hranjenje, nega, rasa, bivališče, podnebje itd. Cepivo vbrizgamo v telo, preide v kri, kjer nima drugega učinka, kakor da nadraži telo, da izločuje protistrupe proti strupom, ki jih tvorijo rdečične klice v telesu, oziroma proti njim samim.

Sicer pa v splošnem bodite živinorejci prepričani, da se cepljenje ne bi vršilo, ako ne bi pomagalo, oziroma imelo kake kvarne posledice. Cepljenje se pa dandanes najbolj vrši v onih pokrajinah in državah, v katerih je živinoreja najbolj razvita. Zato je neobhodno potrebno, da tudi mi preveč ne zaostanemo.

MLEZVA.

Naši živinorejci imenujejo prvo mleko, ki ga daje žival po teletenju ali storitvi, mlezvo ali mleziivo.

To mleko je gosto, rumenkaste barve in slankastega okusa. Vsebuje manj beljakovin od navadnega mleka, a več sladkorja (mlečnega), ter ima poseben duh.

Na žalost v mnogih krajih pri nas je navada to prvo mleko ali mlezvo (kolostrum) izmolsti, ter porabiti za napravo posebnih kolačev (»mlezovk«) katerega mora biti deležna tudi kravamati. Misli se, da to prvo mleko ne upliva ugodno na teleta, a to je popolnoma napačno mišljenje, ter je največji vzrok, da nam tako poginjajo teleta v mladosti.

Mlezvo mora brezpogojno dobiti mlada žival — kot svojo prvo hrano. Narava je tako uredila, da zamore

mlezva, vsled njene posebne sestave. očistiti želodec teleta, ter ga prirediti za sprejemanje nove hrane — mleka.

Naj bi naši gospodarji končno že enkrat popustili to svoje slabo, protinaravno ravnanje z mleziivom! Tele pa naj dobi, izsesa ali popije to mleziivo, da se bo v naprej zdravo razvijalo. — Uvidevnejši gospodarji, opozarjajte na to napako druge svoje sosedel! S.

Vinogradništvo.

KAKO SE PRIBLIŽNO UGOTOVI KAKOVOST MODRE GALICE.

Poleg čiste modre galice nesolidna trgovina stavi v promet tudi nečisto robo, ki ne more biti samo kot sredstvo proti peronospori, nego zamore trti več škoditi, kot koristiti. Dobra modra galica mora imeti okrog 98% čistote na bakrovem sulfatu ter mora biti prosta od železovih, magnezijevih ali cinkovih spojev (sulfatov). Ker si v največ slučajih ne more posameznik pustiti kupljeno galico preiskati po kaki drž. kmetijski kontrolni postaji, podajem v naslednjem, kako si lahko vsak sam donakle preizkusi galico.

Kristali dobre modre galice morajo biti prozorni. Ne škodi, če so prašnati po površini. Da li je galica prosta kakih drugih spojin, preizkusimo v čaši z malo tople vode, v katero spustimo dva manjša koščka galice. Tej raztopini se doda toliko amonijaka (rabi se lahko v ta namen tudi apneno mleko), da se raztopina z njim nasiti in se občuti iz čaše vonj po amonijaku. Če ostane raztopina galice po dodatku amonijaka čiste modre barve, je znak, da je galica čista. Če pa je raztopina zadobila rdečkasto modro, rji podobno barvo, je to znak, da je galici primešano tudi železne galice. Ako pa je raztopina po dodatku amonijaka dobila nečisto belo barvo, pomeni, da je v galici mnogo cinkovih spojin.

Da li se nahaja v galici svobodna žveplena kislina, spoznamo, ako preskušamo toplo raztopino galice v mali posodici s tem, da ji dodamo 5-6 kapljic barijevega klorida. Nastane li v posodici bela oborina (vsedlina), je to znak, da vsebuje galica žvepleno kislino ter se tako galico ne sme rabiti za škropljenje v vinogradu. — Omenjena pomožna sredstva (kemi-kalije) se dobe v vsaki drogeriji ali lekarni.

Najzanesljivejše pa je, kupovati galico, kakor tudi sploh vse druge slične potrebščine potom raznih kmetijskih korporacij, katerih sveta dolžnost je, oskrbeti svojim članom z jamčeno najboljšo blago. S.